БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 206 (437)

16 ОКТЯБРЬ ЯКШАНБА 1955 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

Партия ва ҳукумат раҳбарлари Қора денгиз флоти кемаларини бориб кўрдилар (1-нчи бет).

Севастополь шаҳрига Қизил байроқ ордени топширилди. Ўртоқ **К. Е. Ворошилов** нутқи. Ўртоқ **Н. С. Хрушчев** нутқи (1 ва 2-нчи бетлар)

Москвада Туркман адабиёти ва сан'ати декадаси (2-нчи бет).

ПАРТИЯ ТЕМАСИДА: **И. Юнусов.**—Колхоз ишлабчиқаришида инструкторлик группаларининг ролини янада оширамиз (2-нчи бет).

Октябрь районидаги Молотов номли, Оҳангарон районидаги Калинин номли колхозлар йиллик планни бажардилар (3-нчи бет).

Юқоричирчиқ райони каноп ва жут тайёрлаш планини ошириб бажарди (3-нчи бет).

ФЕЛЬЕТОН ЎРНИДА: **Мавлон Икром.**—Зайниддиновнинг «культура»си (4-нчи бет).

РЕДАКЦИЯ ПОЧТАСИДАН: **С. Раҳимов.**—«Кечирасиз, Ойшахон» (4-нчи бет).

БМТ Бош Ассамблеяси X сессиясидаги СССР делегациясининг бошлиғи В. В. Кузнецов баёноти (4-нчи бет).

Жаҳон Тинчлик Кенгаши Бюросининг сессияси ёпилди (4-нчи бет).

Жаҳон Тинчлик Кенгаши Бюросининг жаҳон жамоатчилигига мурожаати (4-нчи бет).

Халқ бахт-саодати учун, Совет давлатининг қудратини мустаҳкамламоқ учун

Улуғ Ленин асос солган Коммунистик партия раҳбарлиги остида совет халқи коммунизм қуриш учун курашда янги ғалабалар сари ишонч блан олға бормоқда. Совет кишиларининг ватанпарварлиги, уларнинг ўз социалистик Ватанига бўлган чексиз муҳаббати, Ватанни яшнатиш тўғрисида, Ватан қудратини янада мустаҳкамлаш тўғрисида қилаётган ғамхўрликлари бу курашда муваффақиятларимизнинг ҳаракатлантирувчи қудратли кучи ва ҳаётбахш манбаидир.

Севастополь мудофаасининг юз йиллигини ва унинг Ватан олдида қилган жуда катта жанговар хизматларини тақдирлаб Қизил байроқ ордени блан мукофотланган қаҳрамон шаҳар Севастополь халқимизнинг она—Ватанга оташин муҳаббатини, Ватан душманларига қарши курашдаги букилмас мардлигини кўрсатувчи ажойиб, абадий ҳаёт бўлиб турувчи намуналарнинг биридир.

Шу орденга шараф блан сазовор бўлган Севастопольга орден топширишга бағишланиб ўтган куни бўлган тантанали маросим совет ватанпарварлигини катта ва ёрқин байрамига, халқимизнинг, халқимиз шавкатли қуролли кучларининг Коммунистик партия ва Совет ҳукумати теварагида қудратли бўлиб жипслашганлигини кўрсатувчи ажойиб намойишга айланди. К. Е. Ворошилов ва Н. С. Хрушчев ўртоқларнинг нутқларида, шаҳар партия ташкилоти ва Қора денгиз флоти вакилларининг нутқларида совет ватанпарварлигининг моҳияти, унинг жанговар, та'сирчан характери, унинг улуғ яратувчилик кучи чуқур очиб берилди.

Севастопольлилар бундан юз йил муқаддам рус халқининг ўз мустақиллиги ва миллий шон-шуҳрати учун курашидаги ҳарбий жасоратини, мардлигини ва шавкатини ифодаловчи юксак ибрат кўрсатиб, Улуғ Ватан уруши йилларида Қора денгиз флоти денгизчилари блан бирликда жанговарлик шуҳратини яна ҳам кўпайтирдилар. Совет кишиларининг қаҳрамонлик блан қилган ишлари Владимир Ильич Ленин айтган доҳиёна сўзларни яққол тасдиқлади:

«Ишчи ва деҳқонларнинг кўпчилиги ўзининг, совет ҳокимиятини—меҳнаткашлар ҳокимиятини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётганлигини, ғалаба қозонганида ўзларига ва болаларига маданиятнинг ҳамма нози-не'матларидан, инсон меҳнати яратган ҳамма нарсалардан фойдаланиш имкониятини та'минлайдиган ишни қаттиқ туриб ҳимоя қилаётганликларини билган, хис қилган ва кўрган халқни ҳечқачон енгиб бўлмайди».

Севастопольлиларнинг ўз жонажон шаҳрини тиклаш йўлида қилган фидокорона меҳнати совет ватанпарварлигининг намунаси эмасми, ахир! Севастополь гитлерчи босқинчилардан озод қилинганидан бери орадан ўн йилдан сал кўпроқ вақт ўтди, шу муддат ичида афсонавий шаҳар вайроналар ва кул тепалардан қад кўтарди, мамлакатимизнинг ҳозирги вақтда энг чиройли шаҳарларидан бири бўлиб қолди.

Совет ватанпарварлигининг ҳаётбахш кучи шундан иборатки, совет кишиси ўз Ватанининг муваффақиятларига қувониб, унинг улуғ ишлари блан фахрланиб, ҳамиша эртаги кунни ўйлайди, олға томон қарайди, ўз ишига танқидий кўз блан қарайди, камчиликларни ўз вақтида пайқаб олади ва бу камчиликларни тузатишга интилади. Чинакам совет ватанпарварлиги хотиржамликка ва кибрланишга асло йўл қўймайди, хотиржамлик ва кибрланиш эса бизнинг ишимизга фақат зарар етказади, социалистик давлат душманларигагина қўл келади. Ўз ижодий меҳнатининг муваффақиятларини кўпайтираверишсовет ватанпарварининг энг биринчи ҳаётий эҳтиёжидир. Ўз халқининг бахт-саодати учун, ўз жонажон давлатининг қудратини мустаҳкамламоқ учун ишлаётганлигини англаётган кишига меҳнат ва бу меҳнатнинг муваффақиятлари жуда катта хурсандчилик бағишлайди, уни ғоят чуқур ва астойдил мамнун қилади.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XX с'езди шарафига мамлакатимизда авж олиб кетган умумхалқ социалистик мусобақаси совет ватанпарварлигининг та'сирчанлигини кўрсатувчи энг ёрқин ва яққол намуналарнинг биридир. Совет кишилари партия с'ездини Ватан бахт-саодати йўлида қилинаётган меҳнатдаги янги муваффақиятлар блан нишонлашга интилмоқдалар. Саноатни ривожлантириш планлари муваффақиятли равишда бажарилмоқда. Кўпгина республикалар ва областьлардаги қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари яхши ҳосил етиштирдилар. Шарқдаги ба'зи областьларда қурғоқчилик натижасида кам ҳосил олинганлигига қарамай, умуман бутун мамлакатда ўтган йиллардагига қараганда анча кўп ғалла тўпланди. Чорвачилик маҳсулотлари ҳали бизда гарчи камлик қилаётган бўлса ҳам, жамоат чорвачилиги юксалтирилганлиги натижасида бу маҳсулотларни етиштириш ва тайёрлаш анча кўпайтирилди. Ма'лумки, партия ва ҳукумат шу маҳсулотларни етиштиришни яқин йиллар ичида кескин равишда кўпайтирмоқ учун бутун кучни сарф қилмоқда, шунинг учун ҳам совет кишилари партия ва ҳукумат ишлаб чиққан тадбирларни амалга ошириш йўлида ўз кучлари ва меҳнатларини аямаётирлар.

Ишдаги камчиликларга янада кўпроқ танқидий кўз блан қараш, бу камчиликларни қат'ий равишда туғатиш совет кишиларининг энг биринчи ватанпарварлик бурчидир. Хўжаликнинг ҳамма тармоқларида бундан буён янада муваффақиятларга эришиш ишдаги камчиликларни қат'ият блан туғатишга боғлиқдир.

Совет кишилари социалистик давлат манфаатларини ҳамма нарсадан юқори деб билиб, унинг қудратини ва мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш тўғрисида ҳормай-толмай ғамхўрлик қилмоқдалар.

Яратувчилик меҳнати ва халқлар ўртасида тинчлик бўлишини та'минлаш совет кишиларининг ижодкор ҳаётининг бутун мазмунини белгиловчи бузилмас принциплардир. Халқимиз мана шу улуғ ва олижаноб принципларни кўз қорачуғидек сақлаб, партия ва ҳукуматнинг тинчликни мустаҳкамлашга, халқаро кескинликни юмшатишга қаратилган ҳамма тадбирларини қизғин равишда қўллаб-қувватлаб, шу блан бирга, халқимизнинг 1917 йил Октябрида танлаб олган шонли йўлидан боришимизга халақит беришга уринаётган душман кучлар жаҳонда мавжудлигини ҳисобга олмаслиги мумкин эмас. Совет кишилари буни яхши билиб, Қуролли Кучларимизни бутун чоралар блан мустаҳкамлашни, уларни тўла равишда жанговар тайёр ҳолда сақлашни, муқаддас Совет ерига бундан буён ҳужум қилишга жур'атланувчилардан Қуролли Кучларимизнинг ҳамиша бир поғона юқори бўлиб туришини та'минлашни ўзлари учун ватанпарварлик бурчи деб ҳисобламоқдалар.

Ҳарбир совет ватанпарвари қайси участкада меҳнат қилаётган бўлса ҳам, унинг асосий истаги, унинг мақсад ва муддаоси янгидан-янги муваффақиятлар блан Ватанни қувонтиришдан иборатдир. Бу соҳадаги куч ва ғайратни улуғ Коммунистик партиямиз бирлаштирмоқда ва йўлламоқда. Улуғ Коммунистик партиямиз бутун халқ блан мустаҳкам бирлашган ҳолда, ўзининг бутун сиёсатида, ўзининг барча шонли ишларида миллион-миллион қаҳрамонлар ва янги турмуш ижодкорларининг—ишчилар, колхозчилар, совет интеллигенциясининг қизғин мададига ва активлигига таяниб, ўзининг XX с'ездига келмоқда.

«(ПРАВДА»нинг 15 октябрьдаги бошмақоласи).

Партия ва Ҳукумат раҳбарлари Қора денгиз флоти кемаларини бориб кўрдилар

СЕВАСТОПОЛЬ, 14 октябрь. (ТАСС). Н. А. Булганин, А. И. Кириченко, А. И. Микоян, Н. С. Хрушчев ўртоқлар 13 октябрьда Қора денгиз флотининг жанговар кемаларини бориб кўрдилар.

Партия ва Ҳукумат раҳбарларига СССР Мудофаа министри Совет Иттифоқи маршали Г. К. Жуков, Совет Иттифоқи Флот адмирали Н. Г. Кузнецов, Украина КП Қрим обкомининг секретари Л. С. Полянский, адмирал С. Г. Горшков, вице-адмираллар В. А. Пархоменко, Н. М. Кулаков ва бошқалар ҳамроҳ бўлиб бордилар.

Н. А. Булганин, А. И. Кириченко, А. И. Микоян, Н. С. Хрушчев ўртоқлар Қора денгиз флоти денгизчиларининг жанговар ва сиёсий тайёргарлиги блан, уларнинг турмуши ва маиший аҳволи блан танишиб чиқдилар.

Экскаваторчиларнинг муваффақияти

КПСС XX с'езди шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилган Тошкент машина-экскаватор станциясининг коллективи машиналар ёрдами блан бажариладиган ер ишлари йиллик планини муддатидан олдин бажарди. Бу йил 3 миллион 680 минг кубометр тупроқ ишлари бажарилди. Ҳарбир экскаваторнинг иш унуми 250 минг кубометрга етди.

Ўртоқ Китьев бошлиқ 3-нчи сон экскаватор 265 минг кубометр тупроқ ишини бажариб, олдинда борди. Э505 № 405 экскаваторининг машинисти ўртоқ А. Гизатуллин меҳнат унумини оширишда ғоят катта ютуққа эришди. Бу илғор машинист ўз экскаватори иш унумини 358 минг кубометрга етказди ва йил охиригача яна 51 минг кубометр тупроқ ишини бажариб бериш мажбуриятини олди. Шунга ўхшаш меҳнат унумини оширишда юксак кўрсаткичга эга бўлган илғор машинист ўртоқ Ф. Пакатилов ҳам йил охиригача яна 40 минг кубометр ер ишини бажариб беришга аҳд қилди.

Экскаватор станциясининг коллективи йиллик планни бажариш якунларини муҳокама қилганда, барча имкониятларни ҳисобга олиб, йил охиригача яна 800 минг кубометр ер ишларини бажаришга, кичик лимитдаги қурилиш ишларини улуғ Октябрь Социалистик революцияси 38 йиллигининг кунигача адо этишга қарор қилди.

СЕВАСТОПОЛЬ ШАҲРИГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ ТОПШИРИЛДИ

СЕВАСТОПОЛЬ, 14 октябрь. (ТАСС). Улуғ Ватанимиз эришган ҳарбий қаҳрамонликлар тарихининг шонли саҳифалари жангчи-шаҳар, қаҳрамон шаҳар Севастопольнинг номи блан боғланган. Турли тарихий даврларда — 1854—1855 йиллардаги Қрим уруши даврида ва Улуғ Ватан уруши вақтида Севастопольнинг қаҳрамонлик блан мудофаа қилинганлиги душманларнинг сонсиз-саноқсиз галаларини тормор келтирган Қора денгиз қал'аси ҳимоячиларининг мислсиз мардлигини ва бардамлигини, фидокорлигини ва баҳодирона кучини бутун дун'ёга ўрнак қилиб кўрсатди. Ўтмишдаги энг яхши традицияларнинг муносиб ворислари бўлган совет кишилари ўтган уруш йилларида Севастопольни 250 кун мудофаа қилиб ва штурм блан озод этиб, Совет Армиясининг ва Ҳарбий-Денгиз флотининг жанговар байроқларини абадий шуҳрат блан қопладилар.

СССР Олий Совети Президиуми Севастопольнинг 1854—1855 йилларда қаҳрамонона мудофаа қилинганлигига юз йил тўлганлиги муносабати блан ҳамда Севастопольнинг Ватанимиз олдидаги катта хизматларини тақдирлаб шаҳарни Қизил байроқ ордени блан мукофотлади.

13 октябрьда меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Советининг тантанали мажлисида Севастопольга ҳукуматнинг юксак мукофотини топшириш маросими бўлди.

Вайроналардан тикланган орденли тошметин қаҳрамон шаҳар улуғвор бўлиб кўриниб турибди, Қора денгиз флотининг денгиз бўйича турган кемалари ранг-баранг байроқлар блан безатилган.

Матрослар клубининг тамоша зали байрамдагидек безатилган, бу ерда шаҳар Советининг депутатлари, жуда кўп меҳмонлар — Севастополь корхоналари ва қурилишларининг илғорлари, фан ва маданият арбоблари, партия ва совет ходимлари, Совет Армиясининг ҳарбий-денгизчилари ва жангчилари тўпланган.

СССР Давлат байроғи ва иттифоқчи республикаларнинг Давлат байроқлари блан атрофи ўралган В. И. Ленин портрети ҳамда унинг улуғ ишларининг давомчиси И. В. Сталин портрети саҳнанинг тўрига қўйилган. Олий Совет Президиумининг Севастопольни Қизил байроқ ордени блан мукофотлаш тўғрисидаги Фармонининг қизил алвонга олтин ҳарф блан ёзилган сўзлари ярқираб турибди.

Н. А. Булганин, К. Е. Ворошилов, А. И. Кириченко, А. И. Микоян, Н. С. Хрушчев, СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи маршали Г. К. Жуков, Совет Иттифоқининг флот адмирали Н. Г. Кузнецов, СССР Олий Совети Президиумининг секретари Н. М. Пегов, Украина Компартияси Қрим область комитетининг секретари Д. С. Полянский, меҳнаткашлар депутатлари Қрим область Совети ижроия комитетининг раиси М. Г. Кузьменко, адмирал С. Г. Горшков, вице-адмираллар В. А. Пархоменко, Н. М. Кулаков, Украина Компартияси Севастополь шаҳар комитетининг секретари А. Г. Коровченко Президиумга чиқишлари блан уларни залдагилар гулдурос, давомли қарсаклар блан кутиб оладилар. Область ва шаҳар партия комитетлари бюроларининг а'золари, меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети ижроия комитетининг а'золари Президиумдан жой оладилар.

Севастополь шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси С. В. Сосницкий қисқача кириш нутқи сўзлаб тантанали мажлисни очади. Совет Иттифоқи гимни улуғвор янграйди. СССР Олий Совети Президиумининг секретари Н. М. Пеговга сўз берилади. У, СССР Олий Совети Президиумининг Севастопольни Қизил байроқ ордени блан мукофотлаш тўғрисидаги Фармонини ўқиб беради. Залдагиларнинг ҳаммаси ўринларидан турадилар ва гулдурос, узоқ давом қилган овация блан Коммунистик партияга ва Совет ҳукуматига қаҳрамон шаҳарнинг жанг майдонидаги ва меҳнат соҳасидаги ботирликларига берилган юксак баҳо учун ўзларининг чуқур ташаккурларини изҳор қиладилар.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов шаҳарга берилган юксак мукофотни — Қизил байроқ орденини Севастополь шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси С. В. Сосницкийга ва шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. Г. Коровченкога топширганида залда овация яна зўр куч блан янграйди. Залдагилар қизғин қарсаклар чалиб, қудратли Совет Ватанига ўзларининг чексиз муҳаббатларини изҳор қиладилар, фидокорона меҳнат қилиб, жанговар ва сиёсий тайёргарликдаги муваффақиятлар блан Севастопольнинг шуҳратини янада оширишга ўзларининг тайёр эканликларини ва қат'ий иродаларини изҳор қиладилар.

Украина Компартияси шаҳар комитетининг секретари А. Г. Коровченко Севастополь меҳнаткашлари ва Қора денгиз флоти денгизчилари номидан сўзлаб, СССР Олий Совети Президиумига, Министрлар Советига, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига Севастопольни тақдирлаб берилган мукофот учун, уни тиклаш тўғрисида жуда катта ғамхўрлик қилинганлиги учун ташаккур билдиради.

— Бутун Совет Иттифоқи меҳнаткашлари сингари Севастополь меҳнаткашлари ҳам, — дейди А. Г. Коровченко, — севикли социалистик Ватанимизнинг қудратини фидокорона меҳнат блан мустаҳкамламоқдалар. Улар КПСС XX с'езди ва Украина Компартиясининг XIX с'езди шарафига социалистик мусобақани авж олдириб, КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг социалистик экономикани янада юксалтириш учун курашнинг жуда катта программаси блан партияни ва совет халқини қуроллантирган қарорларини тезроқ амалга ошириш ишига бутун кучларини сарфлашга қат'ий бел боғладилар.

Севастополь — Ватанимизнинг жанубий чегараларида давлатимизнинг форпостидир. У ижодкор тинч меҳнатнинг намунасигина бўлиб қолмасдан, шу блан бирга, ҳарқандай агрессордан Ватан манфаатларини ҳимоя қилишга қодир бўлган ва душманлар енгаолмайдиган ҳамда улар учун даҳшатли бўлган қал'а ҳам бўлиб келди, ҳозир ҳам шундай ва бундан буён ҳам шундай бўлиб қолади.

Севастополь меҳнаткашлари ва Қора денгиз флотининг ҳарбий-денгизчилари, — дейди А. Г. Коровченко, — Қизил байроқ орденини қабул қилиб олиб, бундан буён ҳам қаҳрамон шаҳар шуҳратини муқаддас билиб асраш ва ошириш тўғрисида, Ватанни янада мустаҳкамлаш учун, мамлакатимизда коммунизм қуриш учун курашиш тўғрисида Коммунистик партияга ва Совет ҳукуматига ва'да берадилар.

Қора денгиз флотининг қўмондони вице-адмирал В. А. Пархоменко трибунага чиқади. У дейдики, севастопольлилар ва флот ҳарбий-денгизчилари СССР Олий Совети Президиумининг шаҳарни Қизил байроқ ордени блан мукофотлаш тўғрисидаги Фармонини катта хурсандчилик блан, қонуний фахрланиш ҳислари блан кутиб олдилар.

— Бу тарихий акт, — дейди у, — улуғ Совет Ватанининг ҳарбий қудратини мустаҳкамлаш тўғрисида, халқимизнинг ўз номуси, эркинлиги ва мустақиллиги учун курашдаги қаҳрамонлиги, мардлиги, довюраклилиги ва шижоатининг символи бўлиб қолган рус денгиз шуҳратини кўрсатувчи шаҳар тўғрисида Коммунистик партия ва Совет ҳукумати томонидан қилинаётган ғамхўрликнинг ёрқин ифодасидир.

Ҳукуматнинг юксак мукофоти флотнинг бутун шахсий составини жанговар ва сиёсий тайёргарликдаги муваффақиятларни, жонажон шаҳарнинг шонли, жанговар ва революцион традицияларини кўпайтиришга руҳлантирди. Қора денгиз флотининг ҳарбий денгизчилари коммунизм қураётган совет халқининг тинч меҳнатини ҳуш'ёрлик блан ҳимоя қилишдан иборат бўлган ўз бурчларини муносиб равишда ва шараф блан бажармоқ учун ўз кучларини аямайдилар.

Сўнгра, ҳозир бўлганлар томонидан самимий кутиб олинган СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов нутқ сўзлади. К. Е. Ворошиловнинг нутқи жуда катта э'тибор блан тингланди ва неча қайталаб гулдурос қарсаклар блан бўлиниб турди.

Ўртоқ К. Е. ВОРОШИЛОВ нутқи

Азиз ўртоқлар!

Коммунистик партия Марказий Комитетининг, СССР Олий Совети Президиумининг ва Совет ҳукуматининг топшириғига биноан, катта хурсандчилик ҳисларига тўлган ҳолда, ҳозир мен Севастополь шавкатли мудофаасининг юз йиллигини ва унинг Ватан олдидаги жуда катта жанговар хизматларини нишонлаб мукофотланган қаҳрамон Севастопольга жанговар Қизил байроқ орденини топширдим. **(Қарсаклар).**

Қаҳрамон шаҳар, шонли ҳарбий ва революцион традициялар шаҳри бўлган Севастополь ўзининг ўлмас қаҳрамонликлари блан шуҳрат чиқарган. Севастополь ўзининг қаҳрамонона ўтмиши блан халқимизнинг улуғлигини ва шуҳратини, она-Ватанга бўлган муҳаббатини, Ватан душманларига қарши курашдаги фидокорона мардлигини гавдалантиради.

XVIII асрнинг кейинги чорагида Россиянинг улуғ саркардаси Александр Васильевич Суворов ва шуҳрат чиқарган флот саркардаси адмирал Федор Федорович Ушаков Севастопольнинг негизини қурдилар, кейин бу шаҳар қудратли ҳарбий-денгиз қўрғони ва Қора денгиз ҳарбий флотининг ишончли базаси бўлиб қолди.

Шундан бери Севастополь ва Қора денгиз флотининг шуҳрати бир бутун бўлиб қўшилди.

Шаҳар блан флот бирликда ўсди ва вояга етди.

Қора денгиз флоти душманларга қарши Сенявин, Лазарев, Нахимов ва Россиянинг бошқа отоқли флот саркардалари раҳбарлиги остида олиб борилган жангларда ривожланди ва чиниқди. Булар Суворов ва Ушаков каби рус қуролли кучларининг ўз Ватанига чексиз содиқ бўлган энг яхши намояндалари эдилар. Крепостнойлик режими ва меҳнаткашларни шафқатсиз эзиш ҳукм сурган шароитда бу кишилар солдатлар ва матрослар армия ва флотнинг ҳал қилучи кучи эканлигини тушундилар, мана шу кучга таяниб туриб ўзлари Ватан учун зарур куч бўлиб қолаётганликларини тушундилар.

Севастополь мудофаасининг ташкилотчиси ва илҳомчиси адмирал Нахимовнинг қуйидаги сўзларида оддий кишига бўлган чуқур ишонч ажойиб равишда ифодаланган:

«Матрос, — деган эди у, — ҳарбий кемадаги асосий ҳаракатлантирувчи кучдир, бизлар бўлсак унга хизмат қилаётган пружиналармиз, холос».

Бундан юз йил муқаддам, 1854—1855 йилларда Севастопольни қаҳрамонона мудофаа қилиш даврида халқимиз Ватанимиз ерини ҳимоя қилишда мислсиз қаҳрамонлик, бардамлик ва фидокорлик кўрсатди.

Душман бирлашган кучларининг аскарлари ва айниқса ҳарбий техникаси жиҳатидан устун бўлганлигига қарамай, иқтисодий ва ҳарбий техника жиҳатидан қолоқ бўлган Россиянинг полиция-крепостнойлик тузумига қарамай, рус солдатлари ва матрослари Севастополь ўн бир ой қамал қилиниб турган вақтда четэл босқинчиларига қарши олиб борилган жанглардаги ўзларининг чинакам қаҳрамонликлари блан дун'ёни ҳайратда қолдирдилар.

Севастополь мудофаасининг қатнашчиси Л. Н. Толстой Севастополь ҳимоячиларига ўзининг қойил бўлганлигини бундай сўзлар блан ифодалади:

«Қўшинларнинг руҳи асло тасвирлаб бўлмаслик даражада юқоридир. Қадимий Юнонистонда ҳам шунчалик қаҳрамонлик бўлмаган эди».

Биз шу нарсани фахрланиб айтишимиз мумкинки, рус халқининг ўз мустақиллиги ва миллий шон-шуҳрати учун курашидаги жанговар шижоати, мардлиги ва шавкатининг улуғ эпопеяси бўлган Севастопольнинг биринчи мудофааси Полтава жанги ва Бородино жанги блан бир қаторда халқимизнинг хотирасида муқаддас эсдалик бўлиб сақланиб келмоқда.

Биринчи рус революцияси йилларида Қора денгиз флотининг денгизчилари, Севастополь ишчилари ва солдатлари самодержавиени ағдариш учун курашганларнинг биринчи сафларида бўлдилар. Большевиклар Қора денгиз флотидаги революцион ҳаракатга ва қўзғолонга шу ердан, Севастопольдан туриб раҳбарлик қилдилар. 1905 йил июнь ойида бўлган ва чор самодержавиесига жиддий зарба берган «Потёмкин» броненосецидаги қўзғолон жуда катта воқиа бўлди. Бу қўзғолон революцион армия ядросини барпо қилишдан иборат уриниш бўлди.

В. И. Ленин, «Потёмкин» броненосеци революциянинг енгилмаган территорияси бўлиб қолди, деб ёзган эди.

Чоризмга қарши қуролли курашга биринчи бўлиб кўтарилганлар қаторида турган потёмкинчиларнинг революцион қаҳрамонлиги блан совет халқи фахрланади. Яқинда мамлакатимиз «Потёмкин» броненосецидаги қаҳрамонона қўзғолоннинг эллик йиллигини тантанали равишда байрам қилди. Шу юбилей муносабати блан Совет ҳукумати қўзғолон қатнашчиларидан ҳозирги вақтда яшаб турган 89 кишини СССР орденлари блан мукофотлади.

Севастополь ишчилари ва Қора денгиз флотининг денгизчилари четэл интервенцияси ва гражданлар уруши йилларида Ватанимизнинг кўпсонли душманларига қарши фидокорона курашдилар. Шавкатли пиёда ва отлиқ аскарларимиз блан ёнма-ён туриб жанг қилган Қора денгиз флоти денгизчилари зарбаларининг нақадар кучли эканлигини Кайзер солдатлари ҳам, қора барон Врангельнинг сараланган қисмлари ҳам ва қоралиқда ундан қолишмайдиган ва чет элларда туриб мадад бериб турган дўстлари ҳам татиб кўрдилар.

Лекин улуғ Ватан уруши йилларида Севастопольнинг шуҳрати яна ҳам улуғроқ бўлиб қолди.

Халқимиз, унинг қуролли кучлари ўз социалистик Ватанини фашист босқинчилар ҳуружидан ҳимоя қилишда совет ватанпарварлигининг ажойиб қудратини яққол кўрсатдилар. Севастополь ҳимоячилари — Совет Армиясининг жангчилари ва Қора денгиз флотининг денгизчилари совет ватанпарварлари қаҳрамонлигининг ёрқин намуналаридан бирини кўрсатдилар. Улар гитлерчилар галасини жуда катта мардлик блан даф' қилдилар ва емириб ташладилар. Фашистларнинг сон жиҳатидан устун бўлган кучлари икки юз эллик кун мобайнида севастопольчиларнинг баҳодирона иродасини букаолмади.

Шаҳар меҳнаткашлари — эркаклар ва хотин-қизлар Ватан олдидаги ўз бурчларини жангчилар блан бирликда фидокорона адо этдилар. Улар тўхтовсиз отилиб турган тўп ўқлари ва осмондан ёғдирилиб турган бомбалар остида фронт учун ҳормай-толмай ишладилар.

1941—1942 йилларда Севастопольнинг қаҳрамонларча мудофаа қилинганлиги фақат қаҳрамон Севастополь тарихигагина эмас, шу блан бирга улуғ Ватанимиз тарихига ҳам ёрқин саҳифа бўлиб ёзилди, улуғ Ватан урушининг энг муҳим воқиаларидан бири бўлди.

Улуғ Сталин Севастополь ҳимоячиларининг қаҳрамонона ишлари тўғрисида бундай деган эди:

«Севастопольчиларнинг фидокорона кураши бутун Қизил Армия ва совет халқи учун қаҳрамонлик намунаси бўлиб хизмат қилади».

Севастополь озод қилингандан бери ўн йилдан сал кўпроқ вақт ўтди. Шу муддат ичида коммунистик партиянинг ва ҳукуматимизнинг ғамхўрлиги, бинокорларнинг фидокорона меҳнати туфайли қаҳрамон шаҳар вайроналар ва култепалар орасидан қад кўтарди ва янгидан қурилиб, эндиликда, агар мен хато қилмасам, мамлакатимизнинг энг чиройли шаҳарларидан бири бўлиб қолди. **(Гулдурос қарсаклар).**

Шу муддатнинг ўзида шонли Қора денгиз флотининг жанговарлик қобилиятини техника жиҳатидан такомиллаштириш ва ошириш мақсадида бирталай ишлар қилинди.

Броқ, сиз, севастопольли ўртоқлар, шаҳарнинг қурилишини ҳам ва шу қурилиш блан боғлиқ бўлган, унинг мазмунини ташкил этадиган нарсаларнинг ҳаммасини ҳам туғаллаш йўлида ҳали кўп иш қилишингиз керак. Ҳукумат Севастопольнинг эҳтиёжларига э'тибор бериб қарамоқда, уни қуришга ва янада ривожлантиришга маблағ аямаётир. Лекин сизлар янада яхшироқ ишлашингиз, ҳечбир ортиқчаликка йўл қўймай, янада пухтароқ, асослироқ қилиб қуришингиз ва, албатта, халқ тийинини тежаб-тергаб сарфлашингиз лозим. **(Қарсаклар).**

Партиямиз Марказий Комитети январь ва июль Пленумларининг қарорлари мамлакатимиз меҳнаткашларини саноатни, қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш учун, коммунистик қурилишда муваффақиятларга эришиш ва янада олға силжиш халқнинг моддий фаровонлигини ошириш учун фидокорона курашга руҳлантирди.

Азиз ўртоқлар, Севастополь меҳнаткашлари ўзларининг ижодий ишлашлари туфайли бундан буён ҳам улуғ Ватанимизнинг илғор коллективлари орасида муносиб ўрин олиб турадилар деб ишонч билдиришга менга ижозат берингиз **(гулдурос қарсаклар).**

Ўртоқлар! Ўзининг бутун кучини ижодий яратувчилик меҳнатига сарфлаётган бизнинг халқимиз тинчлик, халқлар ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик учун курашчиларнинг олдинги сафида бормоқда.

Ма'лумки, ҳамма давлатлар блан тинч тотув бўлиб яшаш тўғрисидаги ленинча принципларга муттасил амал қилаётган ва бутун дун'ёда тинчликни мустаҳкамлаш тўғрисида ҳормай-толмай ғамхўрлик қилаётган Совет ҳукумати халқаро кескинликни янада юмшатиш йўлида кейинги вақтларда ташқи сиёсат соҳасида бирқанча муҳим тадбирларни кўрди.

Буни Совет Иттифоқининг ташаббуси блан Австрия блан Давлат Шартномаси тузилганлиги, ўртоқ Н. С. Хрушчев бош бўлгани ҳолда ва шу ерда ўтирган Н. А. Булганин блан А. И. Микоян ўртоқлар ҳам қатнашган делегациямизнинг Югославияга бориб келганлиги ҳамда нормал дўстона муносабатларни тиклашга негиз солган Совет-Югославия Декларациясининг имзоланганлиги сингари фактлар, **(гулдурос қарсаклар)**, сўнгра Ҳиндистон Республикаси бош министри Неру жанобларининг Совет Иттифоқига келганлиги ва Совет-Ҳиндистон баёнотининг имзоланганлиги сингари фактлар кўрсатиб турибди.

Тўрт буюк давлат — Америка Қўшма Штатлари, Англия, Франция ва Совет Иттифоқи ҳукуматлари бошлиқларининг Женева кенгаши эса халқаро ҳаётда умид бағишловчи айниқса катта воқиа бўлди. Кенгаш ҳамкорлик ва ҳамжиҳатлик руҳида ўтди, кенгаш ҳамма қатнашчиларнинг ижобий натижаларга эришишга интилганликларинигина кўрсатиб қолмасдан, шу блан бирга шу интилишларни амалга ошириш мумкинлигини ҳам кўрсатди.

Бизнинг ҳукуматимиз блан Германия Федерал Республикасининг, Германия Демократик Республикасининг, шунингдек Финляндия республикасининг ҳукумат делегациялари ўртасида яқинда Москвада бўлиб ўтган ва муваффақият блан тамомланган музокаралар бу соҳада сарфланаётган куч ва ғайратнинг ифодаси бўлди.

Бу музокараларнинг энг муҳим жиҳати шу бўлдики, улар халқаро вазиятни ма'лум даражада яхшилайди, ишонч вазияти вужудга келтиради ва бу блан тинчлик ишига хизмат қилади, **(қарсаклар).**

Бу музокараларнинг конкрет натижалари тўғрисида гапирадиган бўлсак, булар Совет Иттифоқининг Германия Федерал Республикаси блан муносабатларини нормаллаштиришга, СССР блан Германия Демократик Республикаси халқлари ўртасидаги қардошларча ҳамкорликни ва чинакам дўстликни янада ривожлантиришга ҳамда Совет давлати блан унинг яқин қўшниси бўлган Финляндия ўртасидаги дўстона муносабатларни мустаҳкамлашга ёрдам беради.

Правардида шуни айтиб ўтиш керакки, қуролсизланиш проблемаси халқаро проблемалар орасида энг қизғин ва барча халқларга энг яқин проблемадир.

Министрлар Советимизнинг раиси ўртоқ Н. А. Булганиннинг Америка Қўшма Штатлари президенти Д. Эйзенхауэр жанобларига юборган ма'лум хатида зўр бериб қуролланишни тўхтатиш йўлида турган тўсқинликлар тўла-тўкис кўрсатиб ўтилди ва мутлақо конкрет таклифлар қилинди, бу таклифларнинг амалга оширилиши қуролсизланиш йўлида қўйилган реал қадам бўлади.

Совет ҳукуматининг Қуролли Кучларимизни 640 минг киши миқдорида камайтириш тўғрисидаги тадбирлари, шунингдек Финляндиядаги совет ҳарбий-денгиз базасини — Порккала-Уддни туғатиш тўғрисидаги қарор Совет Иттифоқининг қуролсизланиш проблемасини ҳал қилишни тезлатишга интилаётганлигини ва бу соҳада астойдил ҳаракат қилаётганлигини кўрсатувчи далилдир.

Ҳукуматимизнинг бу тадбирлари ҳал этиш пайти келган халқаро проблемаларни қандай ҳал қилиш кераклигини яққол кўрсатувчи намунадир.

(ОХИРИ ИККИНЧИ БЕТДА)

Севастополь шаҳрига Қизил байроқ ордени топширилди

Ўртоқ К. Е. ВОРОШИЛОВ нутқининг охири

Ўртоқлар!

Улуғ Ленин партияси руҳлантираётган ва раҳбарлик қилаётган бизнинг халқимиз партия Марказий Комитети бошчилигида халқ демократияси мамлакатлари блан ва улуғ Хитой блан қардошларча ҳамкорлик қилиб, янги инсоният жамиятини — коммунизмни мисли кўрилмаган даражада ғайрат блан ва кенг миқ'ёсда қурмоқда.

Яратувчи меҳнат блан шуғулланиш ва халқлар ўртасида тинчлик бўлишини та'минлаш совет кишилари учун улуғ принциплардир ва уларнинг ҳормай-толмай қилаётган бутун ижодий меҳнат ҳаётининг мазмунидир.

Бу принципларни кўз қорачуғидек сақлаш бизнинг муқаддас бурчимиздир. Шу сабабли, танлаб олган йўлимиздан боришимизга халақит беришга уринаётган душман кучлар жаҳонда мавжуд бўлиб турар экан, биз ҳуш'ёр бўлишимиз ва халқимизнинг жуда катта қурбонлар бериб ва маҳрумликларга учраб эришган ҳамда меҳнаткашларнинг кўп-кўп табаррук қони тўкилган ўтмиш сабоқларини ҳамиша эсда тутишимиз лозим. Буни биринчи навбатда бизнинг Қуролли Кучларимиз — Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти эсда тутишлари лозим. Улар ҳамиша тўла равишда жанговар тайёр ҳолда туришлари, энг янги техникани қунт блан эгаллашлари, ўзларининг ҳарбий маҳоратларини ҳам, ўзларининг ҳарбий-сиёсий билимларини ҳам ҳормай-толмай такомиллаштиришлари лозим. Бошқача сўзлар блан айтганда, социализмнинг муқаддас ерига бундан буён яна ҳужум қилишга жур'ат қиладиганларга қараганда ҳамиша бир поғона юқори туришимиз лозим.

Сиз, севастопольлилар ва Советлар мамлакатининг Жанубий чегараларини қўриқлаб турган Қора денгиз флотининг денгизчилари қаҳрамон шаҳар жанговар традицияларининг шуҳратини муқаддас билиб сақлашингиз ва кўпайтиришингиз, ҳамда Ватанимиз душманларига ўтмишда неча қайталаб тегишинча зарба берган кишиларимизга муносиб бўлишингиз лозим.

Сиз азиз ўртоқларни — севастопольлилари ва шонли Қора денгиз флотининг денгизчиларини юксак мукофот блан чин қалбдан табриклайман ва Сизларга тинч ижодий меҳнатда ва севикли Ватанимизнинг қудратини мустаҳкамлашда янги муваффақиятлар тилайман (**Гулдурос, давомли қарсаклар**).

Ватанимизнинг денгиз чегараларидаги мустаҳкам қал'а бўлган қаҳрамон Севастополь шаҳри яшнасин ва мустаҳкамлансин, (**Қарсаклар**).

Қаҳрамон шаҳар ҳимоячиларининг улуғ қаҳрамонликлари совет халқининг қалбида абадий яшасин! (**Қарсаклар**).

Яшасин коммунизм қураётган улуғ халқимиз! (**Давомли қарсаклар**).

Яшасин шонли Коммунистик партиямиз! (**Гулдурос қарсаклар**).

Яшасин Совет ҳукуматимиз! (**Узоқ давом қилган гулдурос қарсаклар. Ҳамма ўрнидан туради**).

* * *

Мажлисда Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Н. С. Хрущев сўзга чиқди. Мажлис қатнашчилари ўртоқ Хрущевни қизғин табрикладилар. У нутқ сўзлаб турган вақтда залда кўп марталаб гулдурос, давомли қарсаклар бўлиб турди.

Ўртоқ Н. С. ХРУЩЕВ нутқи

— Ҳозиргина Сизларга Климент Ефремович Ворошилов томонидан топширилган катта муносиб мукофот — Қизил байроқ ордени блан Сизларни Совет Иттифоқи Коммунистик партияси номидан, партия Марказий Комитетининг Президиуми номидан қизғин равишда қутлашга менга ижозат берингиз, — дейди ўртоқ Хрущев.

Бу юксак мукофот душманларнинг ғалаларига қарши курашда ўзларини сўнмас шуҳрат блан қоплаган ота-боболаримизнинг Ватан олдида қилган хизматларини тақдирлайди. Бу мукофот улуғ Ватанимиз шонли фарзандларининг фашист босқинчиларга қарши курашда кўрсатган жанговар қаҳрамонликларини кўпайтирган совет жангчиларининг, Қора денгиз флоти денгизчиларининг қаҳрамонлигини тақдирлайди. Ҳукуматимизнинг юксак мукофоти меҳнаткашларнинг Севастополь шаҳрини тиклаш учун курашдаги шонли ишларини, Қора денгиз флоти жанговар кучларини тиклаш ва янада мустаҳкамлаш йўлида уларнинг қилган фидокорона ишларини ҳам тақдирлайди.

Севастополь шаҳрини тақдирлаб берилган Қизил байроқ ордени зиммангизга кўп мажбуриятларни юклайди. Бу орден Совет давлатининг иқтисодий қудратини мустаҳкамламоқ учун янада яхшироқ меҳнат қилиш мажбуриятини юклайди.

Ўртоқ Хрущев хўжалик ва маданий қурилишнинг ҳамма соҳаларида совет халқи жуда катта муваффақиятларга эришганлиги тўғрисида, тинчлик учун ва халқаро кескинликни юмшатиш учун курашда партия Марказий Комитети ва Совет ҳукумати томонидан кўрилаётган тадбирлар ҳақида, социалистик лагерь кучларининг жипслашганлиги ва қудратли бўлиб ўсиб бораётганлиги тўғрисида, халқ демократияси мамлакатлари халқлари ўртасида қардошлик алоқалари мустаҳкамланиб бораётганлиги тўғрисида гапиради.

— Совет халқи,— дейди ўртоқ Хрущев, —Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XX с'ездига зўр ғайрат блан тайёрланмоқда. Совет халқи бу улуғ воқиани ўз ижодий кучлари барқ уриб яшнаган ҳолда кутиб олмоқда. Саноатни ривожлантириш планлари муваффақият блан бажарилмоқда. Кўпгина республикалар ва областьлардаги қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари бу йил яхши ҳосил етиштирдилар. Дуруст, Шарқдаги ба'зи областьларда қурғоқчилик бўлганлиги натижасида кам ҳосил олинди. Лекин бунга қарамай, умуман бутун мамлакатда ўтган йиллардагига қараганда анча кўп ғалла олинди. Жамоат чорвачилиги юксалиб бормоқда ва бунинг натижасида: гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари ҳали гарчи камлик қилаётган бўлса ҳам, лекин шу маҳсулотларни етиштириш ва тайёрлаш анча кўпайди. Ма'лумки, партия ва ҳукумат чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни яқин йиллар ичида кескин равишда оширишучун бутун кучни сарфламоқдалар.

Агар биз ишдаги камчиликларга яна ҳам танқидий кўз блан қарасак, бу камчиликларни қат'ият блан йўқотсак хўжаликнинг ҳамма тармоқларида бу ишлар яна ҳам яхшироқ боради, бунга шак-шубҳа бўлиши мумкин эмас.

— Биз,—деди ўртоқ Хрущев,—Севастополь шаҳрига Қизил байроқ ордени топшириш сингари хурсанд қиладиган воқиани сизлар блан биргаликда нишонламоқ учунгина бу ерга келганимиз йўқ. Биз сизларни бирмунча мақтадик, лекин бор камчиликларни ундан ҳам кўпроқ танқид қилдик. Бизнинг фикримизча, бунинг фақат фойдаси бор, холос. Кеча эришган муваффақиятларимизга хурсанд бўлиб биз ҳамиша эртаги кунни ўйлашимиз, олға қарашимиз, ўз ишимизга танқид кўзи блан қарашимиз, камчиликларни ўз вақтида пайқаб олишимиз лозим, афсуски, камчиликлар бизда ҳали оз эмас. Хотиржамлик ва кибрланиш душманларимизга, Совет давлати душманларигагина қўл келадиган энг зарарли ишдир, буни эсда тутмоқ керак.

Ўртоқ Хрущев севастопольлиларни юксак мукофотга жавобан ўзларининг меҳнат соҳасидаги муваффақиятларини кўпайтиришга, яхшироқ ишлашга, ҳарбир кишининг ўзи бажараётган жисмоний ва ақлий меҳнат натижаларидан мамнун бўлишини та'минлайдиган қилиб ишлашга чақиради, чунки меҳнат, бу меҳнатнинг муваффақиятлари ўз халқининг бахт-саодати йўлида, ўз социалистик давлатининг қудратини мустаҳкамлаш йўлида ишлаётганини англаётган ҳарбир кишига катта хурсандчилик бағишлайди.

Ўртоқ Хрущев, Севастополь меҳнаткашлари, Қора денгиз флотининг денгизчилари янги муваффақиятлар блан ўзларини хурсанд қилишлари турган гап, деб ишонч билдирди.

Ўртоқ Хрущев ўз нутқининг охирида хитоб қилиб айтдики: —Улуғ Ленин асос солган Коммунистик партия раҳбарлиги остида коммунистик жамият қуриш учун курашда янги ғалабалар сари олға!

(Залда давомли овация бошланади, бу гулдурос овация совет халқининг барча тарихий ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси бўлган Коммунистик партияга муҳаббатини ва садоқатини ифодалайди).

☆ ☆ ☆

Севастополь пионерлари фанфар садолари остида барабан чалиб залга кириб келадилар. Улар шаҳар Совети тантанали мажлисининг қатнашчиларини чин қалбдан табриклайдилар.

Кўп жангларда чиниққан шаҳар,
Салом сенга эй Севастополь.
Рус халқининг сўнмас шуҳрати,
Яшна, болқи, доим бўл гўзал!

— Севастополь болалари мана шу сўзлар блан ўз табрикларини гулдурос қарсаклар остида тамомлайдилар.

Раислик қилучи С. В. Сосницкий меҳнаткашлар депутатлари Севастополь шаҳар Советининг тантанали мажлисини ёпиқ деб э'лон қилади. Залда доно Коммунистик партия ва Совет ҳукумати шарафига, улуғ Совет Ватани шарафига қайта-қайта овация тўлқинлари кўтарилади.

• • •

Тантанали мажлис қатнашчилари учун катта концерт берилди.

Бу концертда Украина ССР да хизмат кўрсатган сан'ат арбоби Г. Веревки раҳбарлигидаги украина халқ хори, СССР халқ артистлари Е. Чавдар, М. Гришко, Украина ССР халқ артисти Н. Гончаренко, Украина ССР да хизмат кўрсатган артистлар В. Козерацкий, Е. Ершова, В. Дуклер, А. Белов, Киев академик опера ва балет театрининг солисткаси А. Жила ва бошқалар қатнашди.

Концерт катта муваффақият блан ўтди.

Суратда: Чирчиқдаги «Электрощчит» заводи партия ташкилотининг секретари ўртоқ **П. Галкин** (чапдан) КПСС тарихини ўрганиш сиёсий тўгарагининг раҳбари пропагандист ўртоқ **И. Рябчиковга** машғулотларни ўтказиш юзасидан консультация бермоқда.

В. Сироткин ва **И. Глауберзон** фотоси.

Оталикдаги колхозга ёрдам

Тошкент шаҳар трамвай-троллейбус трестининг коллективи оталикка олган Пискент районидаги Шверник номли колхозга катта ёрдам бермоқда. Трест пахта йиғим-терими авж олган ҳозирги кунда колхозчиларга яқиндан кўмаклашмоқдалар. Троллейбус хизматчиларидан Калонова, Трофимова, Мельникова, Иванникова каби кўпгина ўртоқлар кунига 100—120 килограммдан биринчи сорт пахта териб давлатга топширмоқдалар. Шунингдек трестнинг С. Гулина, К. Бондарь, П. Солдаткина, М. Спирина, Т. Поворова каби ходимлари ҳам доимо илғорлар сафида бормоқдалар.

Яқинда пахта терадиган машина ва қишлоқ хўжалик машиналарининг ремонт ишларига ёрдамлашиш учун ВАРЗнинг бош инженери ўртоқ Алешин бошчилигида бир группа мутахассислар оталикдаги Мирзачўл МТСига жўнаб кетдилар. Улар автопаркнинг ремонт ишларида МТС механизаторларига практик ёрдам кўрсатмоқдалар.

Х. АБДУВАЛИЕВ.

Пахтакорларга маданий хизмат

Давлат консерваторияси артистлари, хореография ва Ҳамза номидаги музика мактаби ўқучиларидан ташкил топган олтита концерт бригадаси шу кунларда Оққўрғон, Бўка, Ўртачирчиқ ва бошқа районлардаги колхозларнинг дала шийпонларида ўз сан'атларини намойиш қилмоқдалар. Шунингдек ўзбек Давлат филармонияси ва эстрада артистлари ҳам пахтакорларга тез-тез концерт қўйиб бермоқдалар.

Ҳозирги пахта йиғим-теримининг энг қизиган пайтида барча районларда кинофильмлар кўрсатиш кучайтирилди. Шунингдек, бадиий ҳаваскорлардан иборат концерт бригадаси, лекторлари ва кўчма кутубхонаси бўлган 35 та агитмашина колхозчиларга маданий хизмат кўрсатмоқда.

Москвада туркман адабиёти ва сан'ати декадаси

14 октябрьда Москвада туркман адабиёти ва сан'ати декадаси — Туркманистон халқининг маданиятда эришган муваффақиятларига кўрик бошланди.

СССР Большой театри филиалининг зали кўп тамошабинлар блан тўла эди. Бу ерда декаданинг тантанали суратда очилиши бўлди. СССР ва Туркманистон ССР давлат гимнлари янграйди. Спектакль бошланиши олдидан Туркманистон меҳмонларини пойтахт бадиий жамоатчилиги номидан ССР Иттифоқи Большой театрининг директори М. Чулаки бошчилигидаги отоқли сан'ат усталари делегацияси самимий табриклайди.

Туркманистон ССР халқ артисти А. Карлиев ўзининг ҳисобот сўзида туркман артистлари мамлакатнинг донги кетган театри саҳнасида зўр қувонч ҳислари ва ҳаяжон блан ўйнаяжакларини айтди.

Спектакль—миллий туркман операси «Шоҳсанам ва Ғариб» бошланади. Тамошабинлар музикадан, солистларнинг ва хорнинг ижросидан, манзарали декорациялардан ва костюмлардан завқланиб, гулдурос қарсаклар чаладилар.

Бу операни туркман композитори Д. Овезов рус композитори А. Шапошников блан ижодий ҳамкорликда яратган. Классик туркман адабиётининг мотивлари асосида К. Бурунов томонидан ёзилган либретто йигит блан қизнинг олижаноб муҳаббати ҳақида, ёш кишиларнинг табақа чеклашларига қарши, ўз бахт-саодати учун кураши ҳақида ҳикоя қилади. Операнинг халқ мелодиялари блан суғорилган музикаси Туркманистонда жуда машҳурдир, у концертларда ижро этиб турилади.

Операнинг асосий партияларида театрнинг етакчи солистлари—Туркманистон ССР халқ артисткаси А. Аннақулиева, Туркманистон ССРда хизмат кўрсатган артист К. Ризаев, артист Б. Ортиқов ва бошқалар муваффақият блан ўйнадилар. Операга шу операнинг авторларидан бири Д. Овезов дирижёрлик қилди. Операни Туркманистон ССР халқ артисти А. Карлиев саҳнага қўйган.

И. В. Сталин номидаги драма театри ўз тамошаларини Ҳ. Мухторовнинг «Оллон оиласи» деган ва москвалиларга таниш бўлган пьесаси блан бошлади. Спектакль М. Горький номидаги СССР бадиий театрининг филиали саҳнасида қўйилди. Бу ерда тўпланган пойтахт жамоатчилиги вакиллари ва тамошабинлар ижрочиларни самимий табрикладилар. Асосий рольларни СССР халқ артисти А. Қулмамедов, Туркманистон ССР халқ артисти Сона Муродова, Туркманистон ССРда хизмат кўрсатган артистлардан И. Черкезов, А. Бекмуродов, А. Дурдиев ва бошқалар ижро этдилар. Пьесани Туркманистон ССРда хизмат кўрсатган артист М. Сейтниёзов саҳнага қўйган.

Театр Москвада Н. Гогольнинг ўлмас комедияси — «Ревизор»ни, В. Шекспирнинг «Отелло» трагедиясини туркман тилида кўрсатади.

Туркманистондаги энг кекса театр бўлган А. С. Пушкин номидаги рус драма театрининг репертуарида асосий ўринни совет драматургияси эгаллаган. Декаданинг очилиш куни Евг. Вахтангов номидаги театр саҳнасида туркман ёзучиси Қ. Сейтлиевнинг В. Гольдшельд томонидан рус тилига таржима қилинган «Жаҳон» пьесаси кўрсатилди. Бу пьесада социалистик тузум туфайли озод бўлган Шарқ хотин-қизларининг ҳаёти ва меҳнати тўғрисида ҳикоя қилинади. И. Соколовская врач Жаҳоннинг образини ҳаққоний ва ифодали талқин қилди. Бошқа рольларни ижро этган Туркманистон ССР халқ артисти М. Кириллов, Туркманистон ССРда хизмат кўрсатган артисткалардан Л. Котовщикова, Л. Любина ва бошқалар ҳам тамошабинларнинг муҳаббатига сазовор бўлдилар.

Пьесани Туркманистон ССРда хизмат кўрсатган сан'ат арбоби И. Громов саҳнага қўйган.

Туркманистон сан'ат усталари Чайковский номли залда қизиқарли ва ранг-баранг программа блан тамоша кўрсатдилар. Концертда Туркманистоннинг энг яхши музика коллективлари—Москва консерваториясида ўқиган ёш дирижёр К. Кулиев бошчилигидаги халқ чолғу асбоблари давлат оркестри, миллий рақс ансамбли, солистлар қатнашдилар.

Туркман қўшиқчилари, музикачилари ва ўйинчилари москвалиларга ўзларининг энг яхши номерларини кўрсатдилар. Улар ўз миллий операларидаги халқ қўшиқларини, рақсларни, арияларни ижро этдилар. Тамошабинлар Туркманистоннинг халқ қўшиқчилари бўлган бахшилардан С. Жапаров блан Н. Нурмуҳамедовни самимий кутиб олдилар. Чегарачиларнинг қўшиқ ва рақс ансамблининг рақс группаси ва Марий Чоржўй ҳамда Ашхобод областьлари қизларининг ҳаваскорлик хор коллективи ҳам муваффақият қозонди.

Пойтахт тамошабинлари томонидан Туркманистоннинг талантли вакилларига кўрсатилган самимий ҳурмат уларнинг шаклан миллий, мазмуман социалистик маданияти гуллаб яшнаганидан яққол далолат берди. (ТАСС).

Ўзбекистон совет ёзучилари союзида

Кеча — 15 октябрьда Ўзбекистон совет ёзучилари союзида ёзучи Собир Абдулланинг туғилган кунига 50 йил тўлиши олдидан юбилей комиссиясининг йиғилиши бўлди. Юбилей комиссиясининг раиси, драматург Яшин юбилейга тайёргарлик ҳақида ахборот берди.

Шу йил 18 октябрьда Муқимий номли театр биносида Собир Абдулланинг туғилганига 50 йил тўлиши муносабати блан тантанали кеча ўтказилади. Кечада шоир Ғафур Ғулом Собир Абдулланинг ҳаёти ва ижоди ҳақида доклад қилади. Кеча охирида С. Абдулла асарлари асосида тузилган программада концерт бўлади. Театр фойесида юбиляр ҳаёти ва ижодига бағишланган виставка ташкил этилади.

Яқинда Андижон ва Фарғона областьларида С. Абдулланинг юбилейига бағишланган кечалар ўтказилди. Область газеталарида С. Абдулла туғилган куннинг эллик йиллигига бағишланган саҳифалар чиқарилди. Тантанали кечаларда юбиляр блан учрашувлар ўтказилди. Жамоатчилик вакиллари С. Абдуллага янги ижодий муваффақиятлар тилаб унга замонавий, актуал темаларда янги асарлар яратиш истакларини билдирдилар.

Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти Собир Абдулланинг бир томлик «Сайланма асарлар»ини нашр қилиб, юбилейга чиқаришга тайёргарлик кўрмоқда. Юбилей кунида Тошкентга областьлардан театр ва бошқа жамоатчилик вакиллари келади.

ИШЛАБЧИҚАРИШДА ЧОРАК АСР

Тожи Нурмуҳамедов Ворошилов номли «Ташсельмаш» заводининг остонасига биринчи марта қадам қўйганига 25 йил тўлди. Нурмуҳамедов кундалик нормасини икки ҳисса ошириб бажариш блан бирга, район Советининг депутати сифатида корхонадаги жамоат ишларида ҳам актив иштирок этаётир.

Завод ма'мурияти ва жамоат ташкилотлари ўртоқ Нурмуҳамедовни юбилей муносабати блан қизғин табрикладилар ва уни пул блан мукофотладилар.

П А Р Т И Я Т Е М А С И Д А

Колхоз ишлабчиқаришида инструкторлик группаларининг ролини янада оширамиз

КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленумидан кейин Ўртасарой район партия ташкилоти қишлоқ хўжалигига раҳбарлик қилишда расмиятчилик ва юзакичиликни тугатиш ва район партия комитети ишини ишлабчиқаришга яқиндан раҳбарлик қилиш нуқтаи назаридан қайта қуришда анча муваффақиятларга эришди. Биз даставвал район партия комитети аппаратини ишчан ва билимли кадрлар блан мустаҳкамлашга алоҳида э'тибор бердик. МТС зоналарида райком секретарьлари бошчилигида инструкторлик группаси тузилди. Колхозларнинг катта-кичиклиги ва ташкилий-хўжалик аҳволи ҳисобга олиниб, шунингдек инструкторларнинг иш қобилиятларига қараб беш инструкторнинг ҳаммаси колхозларга бириктилди. Жумладан, агроном Е. Кузьмина ва Н. Хон ерлари захкаш ва экин агротехникаси мураккаб бўлган колхозларга биркитилдилар.

МТС зоналари бўйича инструкторлик группалари қишлоқ хўжалигининг ҳал қилучи участкаларига партия раҳбарлигини яқинлаштиришда катта аҳамиятга эга бўлди. Инструкторлар партия ва ҳукуматнинг қишлоқ хўжалигини юксалтириш юзасидан белгилаган программасини амалга ошираётган кишилар блан — қишлоқ коммунистлари, комсомоллари ва барча меҳнаткашлар блан бевосита иш олиб бормоқдалар . Свердлов номли, Жданов номли ва «Северний маяк» колхозларига биркитилган райком инструктори ўртоқ Салимов, Охунбобоев номли ва «Коммунизм» колхозларига биркитилган райком инструктори ўртоқ Бекназаров омма блан ишлашда, колхозчи ва механизаторларни юқори ҳосил учун курашга сафарбар этишда яхши тажриба ортдирдилар. Улар ҳарбир колхознинг экономикаси блан яхши танишиб, колхоз хўжалигини юксалтиришда янгидан-янги резервларни излаб топмоқдалар, ишдаги камчиликларнинг сабабини ўрганиб, бу камчиликларни тугатишга колхоз правлениеси ва партия ташкилотларининг э'тиборини жалб этмоқдалар, илғорларнинг тажрибасини ёйишда бутун воситалардан фойдаланмоқдалар.

Бу йил районимиз олдига пахтачилик, чорвачилик ва колхозларнинг барча хўжалик тармоқларини ривожлантиришда катта вазифалар қўйилди. Инструкторлик группаларининг ходимлари доимий равишда колхозларда бўлиб, партия ташкилотларининг йиғилишларида иштирок қилиб, артель хўжалиги олдида турган вазифаларни колхозчиларга тушунтиришда ва уларни бу вазифаларни бажаришга сафарбар этишда катта ташкилий-тарбиявий иш олиб бордилар.

Райком инструкторлари кўкламга тайёргарлик ва чигит экишни ўз вақтида ўтказишда катта жонбозлик кўрсатдилар. Бу йил кўкламги об-ҳавонинг ноқулайлиги партия ва совет ходимларидан катта ташкилотчилик ишлари олиб боришни талаб қилди. Биз чигит экиш ишларини янги, прогрессив усулда ўтказиш блан бирга, бу ишни ўтган йилгидан 9 кун илгари тугалладик. Пахтачиликда янги усул қўлланиши муносабати блан малакали тракторчилар тайёрлаш керак эди. Бу масалада МТС зоналари бўйича инструкторлик группалари катта роль ўйнадилар.

Партиямизнинг қишлоқ хўжалигини раҳбар кадрлар блан мустаҳкамлаш тўғрисидаги кўрсатмаларини бажариб, район партия комитети колхоз правлениелари, бригада, звеноларни билимли, тажрибали кадрлар блан мустаҳкамлашга алоҳида э'тибор берди. Партиямизнинг чақириғи блан МТС ва колхозларда ишлашга кўп мутахассислар келди. Айниқса қолоқ ҳисобланиб келган колхозларни ишбилармон, тажрибали раҳбар ходимлар блан мустаҳкамлашга алоҳида э'тибор берилди.

Район партия ва совет ташкилотлари, МТС ва қишлоқ хўжалик органлари томонидан қолоқ колхозларни мустаҳкамлаш юзасидан олиб борилган ташкилий-тарбиявий ишлар пахта йиғим-терими бошланиши бланоқ ўз натижасини кўрсатди. Бу йил яхши парвариш қилинган ғўзалар тез ҳосилга кириб, август ойининг иккинчи ярмида пахта ёппасига очилабошлади. Айниқса сентябрь ойининг дастлабки кунларидан бошлаб йиғим-терим қизғин тус олди. Сентябрь ойи пахта тайёрлаш плани ошириб бажарилди. Октябрь ойида эса, колхозларда бўлган ишчи кучи ва техника воситаларининг ҳаммаси пахта тайёрлашга сафарбар қилинди. Натижада биз 15 октябрьгача йиллик планнинг 66,12 процентн миқдорида пахта топширдик. Ҳолбуки ўтган йилнинг шу муддатида давлат пахта тайёрлаш плани атиги 35,80 процент бажарилган эди.

Район партия комитети ва инструкторлик группалари теримчилар ўртасида кўпмингчилар ҳаракатини қизитиб юборишга алоҳида э'тибор берди. Социалистик мусобақанинг кучайиши натижасида «XIX партс'езд», Жданов номли, «Коммунизм» колхозларида ҳарбир теримчи нормадаги 60 килограмм ўрнига ўрта ҳисоб блан 95—100 килограммдан пахта тердилар. Айрим илғор теримчилар меҳнатда ўрнак кўрсатмоқдалар. «Коммунизм» колхозининг а'золари Улуғ Эргашева, Бийрон Мурзиева, Ҳусан Намозов, Хон Аля, Хабиба Ҳасановалар мавсум бошидан бери 5—6 минг килограммдан пахта тердилар. «Коммунизм» колхозининг кўпмингчилари Қумри Кимсанбоева, Ашир Каримова, Карима Маҳмудова каби ўртоқлар шу кунларда иккинчи теримда 180—200 килограммдан пахта териб топширмоқдалар.

Биз пахтани машиналар блан теришга алоҳида э'тибор бермоқдамиз. Ҳозирги кунда район бўйича 108 та пахта терим машиналари ишламоқда. Илғор механизаторлар терим машиналарида ишлаб, юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. «XIX партс'езд» колхозида ишлаётган механик-ҳайдовчи, коммунист Абдукарим Норматов қисқа бир муддатда 16 тонна пахта териб топширди. У ҳар куни 600 килограмм норма белгиланган жойдан 1200—1500 килограммгача пахта йиғиб топширмоқда. «Полярная звезда» колхозида пахта тераётган механик-ҳайдовчи, комсомол а'зоси Эргаш Бўтабоев 1000—1200 килограммдан пахта термоқда. Терим машиналарининг ишга туширилиши блан районда пахта тайёрлаш сур'ати сезиларли даражада ошди .Биз мавсум бошида областьда 17-нчи ўринни эгаллаган бўлсак, кейинги кунларда 2 процент ва ундан ошириб пахта топшириб, илғор районлар қаторидан жой олдик.

Бу йилги пахта тайёрлаш даврида энг характерли нарса шу бўлаётирки, илгари қолоқ ҳисобланиб келган бирқанча колхозлар пахта йиғим-терими ва давлатга пахта топширишда олдинги ўринда бормоқдалар. Масалан, районда энг камқувват ҳисобланиб келган «XIX партс'езд» колхози бу йил иккинчи ўринда бормоқда. Район партия комитети бу колхозни қолоқликдан чиқариш ва ташкилий-хўжалик жиҳатидан мустаҳкамлаш учун бирқанча тадбирлар кўрди. Бу колхозга «Полярная звезда» колхозида раис ўринбосари бўлиб ишлаган ўртоқ Ем Ен Ман раис қилиб сайланди. МТСда бош агроном бўлиб хизмат қилган ўртоқ Юн Тхяк Ен бошланғич партия ташкилотининг секретари бўлиб ишламоқда. Бу икки коммунист колхозни қолоқликдан чиқариш учун астойдил курашдилар. Улар колхознинг кам ҳосил олаётгани сабабини тўғри аниқладилар. Бунга сабаб ерларнинг заҳкашлиги, еросту сувларининг яқинлиги эди. Бу колхозда қиши блан экскаватор зовур қазиди. Натижада ернинг заҳкашлиги йўқотилди ва чигит экишнинг барвақт ўтказилиши та'минланди. Ғўза парвариши агротехника қоидаларига қат'ий риоя қилиниб ўтказилди. Ўтган йил бу колхоз ҳар гектар ердан атиги 8 ярим центнердан ҳосил топширган бўлса, бу йил 12 октябрьгача 13 ярим центнердан ҳосил топширди. Ҳали йиғиб олинмаган пахта кўп. Колхозчилар Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 38 йиллигини ҳар гектар ердан 21 центнердан пахта топшириш блан нишонлаш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

Район партия комитетининг «Коммунизм» колхозини мустаҳкамлаш юзасидан кўрган тадбирлари ҳам яхши натижа берди. Бу колхозда райкомнинг собиқ инструктори ўртоқ Ражабов раис бўлиб ишламоқда. Бошланғич партия ташкилоти ва колхоз правлениеси колхозчиларни юқори ҳосил учун курашга тўла сафарбар этди. Ғўза парвариши ва йиғим-терим қат'ий график асосида ташкил қилинди. Эндиликда бу колхоз пахта тайёрлашда илғор колхозлар қаторидан жой олди. Колхознинг йиллик даромади ўтган йилдагига қараганда икки баравар кўпайиши кутилади.

Пахта йиғим-терими қизғин давом этаётган ҳозирги кунларда райком инструкторлари колхозчилар ўртасида меҳнатни ташкил қилиш ва оммавий-сиёсий ишларни кучайтиришга алоҳида э'тибор бермоқдалар. Охунбобоев номли ва «Коммунизм» колхозларига биркитилган райком инструктори ўртоқ Бекназаровнинг ишини мисолга олиш мумкин. У, ҳамавақт колхозларда бўлиб, коммунист ва активлар блан пахта тайёрлашни кучайтириш тадбирларини муҳокама қилиб туради. Унинг ташаббуси блан биргина Охунбобоев номли колхозда ма'мурий -хўжалик аппаратини қисқартириш ва колхоз раҳбарлари оила а'золари ҳисобидан қўшимча равишда 100 дан ортиқ киши йиғим-теримга жалб қилинди. Бундай мисолларни кўп келтириш мумкин.

Инструкторлик группалари қишлоқ хўжалиги олдига қўйилган вазифаларни муваффақиятли бажариш учун колхоз кадрларини жой-жойига қўйиш, коммунист ва комсомолларнинг авангардлик ролини ошириш зарурлигини тўғри тушундилар. «Полярная звезда», «Северний маяк», Свердлов номли ва бошқа колхозларда бригада ва звено бошлиқларининг состави коммунист ва комсомоллар блан мустаҳкамланди. Оммавий-сиёсий ишлар бевосита дала шийпонларига кўчирилди. Агитаторлик ишларига колхоз активларидан ташқари қишлоқ ўқитучилари, врачлар ва бошқа мутахассислар жалб қилинди.

Инструкторлик группалари йиғим-терим даврида оммавий-сиёсий ишларни ташкил қилиш учун иш планлари тузишда бошланғич партия ташкилотларига яқиндан ёрдам бердилар. Ҳозир ҳар қайси колхозда агитпунктлар ташкил қилиниб, ҳар ҳафтада агитаторларнинг семинарлари ўтказилмоқда. Бу семинарларда агитация ишларининг тематикаси муҳокама қилинади, илғор агитаторларнинг иш тажрибалари оммалаштирилади.

Ўртасарой райони пахта тайёрлашни муваффақиятли ўтказиш ва район хўжалигини юксалтириш учун ҳамма имкониятларга эгадир. Биз колхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатидан мустаҳкамлаш ва артель хўжалигини комплекс равишда ривожлантиришда бошланғич партия ташкилотларининг ролини оширишга алоҳида э'тибор бермоқдамиз. Райком ҳузурида бошланғич партия ташкилоти секретарьлари учун алоҳида семинар ташкил қилинган. Семинарнинг ўтган машғулотларида «Районда пахтачиликни ривожлантириш перспективалари», «Кандидатлар блан ишлаш», «Танқид ва ўз-ўзини танқид — совет жамиятининг ҳаракатлантиручи кучи» каби темалар ишлаб чиқилди. Семинарнинг яқинда ўтказилган машғулотида «Полярная звезда» колхоз партия бюросининг секретари ўртоқ Нам Семён оммавий-сиёсий ишларни ташкил этишда ўз тажрибаларини ҳикоя қилиб берди. Райком секретарьлари, инструкторлар жойларга борган вақтда бошланғич партия ташкилотларининг секретарьлари блан суҳбатлар ўтказиб, уларга иш ўргатадилар, партия йиғилишларини ўтказиш, иш плани тузиш ва бошқа масалаларда уларга конкрет ёрдам берадилар.

Биз бутун чоралар блан райком раҳбарлигининг та'сирчан бўлиши учун курашмоқдамиз. Ишлабчиқариш блан бевосита боғлиқ бўлган инструкторларнинг агротехника, қишлоқ хўжалигини механизациялаш ишларини чуқур ўрганишларига, фан ютуқлари ва илғорларнинг тажрибаларини ишлабчиқаришга кенг жорий қилишларига эришиш учун уларнинг фаолиятини оширишга алоҳида э'тибор бермоқдамиз. Чунки, партиямизнинг қишлоқ хўжалигини тез сур'атлар блан ривожлантириш тўғрисидаги кўрсатмаларининг муваффақиятли бажарилиши маҳаллий партия ташкилотлари ва партия ходимларининг қишлоқ хўжалигини чуқур ўрганиб раҳбарлик қилишларини талаб қилади.

Партия ва ҳукуматимизнинг қишлоқ хўжалигини юксалтириш тўғрисидаги қарорларидан илҳомланган Ўртасарой районининг меҳнаткашлари пахта тайёрлаш планини муваффақиятли бажариш учун ва КПСС XX с'езди, Ўзбекистон КП XIII с'ездини меҳнат соҳасида янги ғалабалар блан кутиб олиш учун ғайрат блан ишламоқдалар. Биз давлат пахта тайёрлаш планини Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 38 йиллиги кунигача бажаришга эришамиз.

И. ЮНУСОВ,

Ўзбекистон КП Ўртасарой район комитетининг секретари.

Октябрь районидаги Молотов номли, Оҳангарон районидаги Калинин номли колхозлар йиллик планни бажардилар

ОКТЯБРЬ (телефон орқали олинди). Райондаги Молотов номли колхоз а'золари пахтачиликни ривожлантириш соҳасида янги ютуққа эришдилар. Колхоз пахтакорлари қарийб ҳамма майдонларига чигитни торқаторлаб ва квадрат-уялаб экканликлари учун механизациядан кенг фойдаланиш имконияти туғилди. Ғўзалар яхши ривожланиб, эрта ҳосилга кирди, пахта барвақт очилди.

Колхоз правлениеси (раиси ўртоқ Холжонов), партия ташкилоти (секретари ўртоқ Қодиров) механизаторлар блан пахтакорларнинг ҳамкорлигини мустаҳкамлаб, йиғим-теримни зўр уюшқоқлик блан бошлади. Колхоз кеча 310 гектар ернинг ҳар гектаридан 20 центнердан ҳосил топшириб, пахта тайёрлаш йиллик планини муддатидан илгари бажарди. Жўра Райимбеков, Жўсанбой Ўроқов ўртоқлар бошлиқ бригада а'золари 22—23 центнердан пахта йиғиб олдилар.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти пахта ҳосилини машина блан теришга алоҳида э'тибор берди. Колхоз далаларида 16 та пахта териш машинаси ишлаб турипти. Етиштирилган ҳосилнинг 45 проценти машиналар блан териб олинди. Механик-ҳайдовчилардан Искандар Жабборов, Мурод Ҳакимов ўртоқлар ҳозиргача 33—37 тоннадан пахта териб, яхши натижага эришдилар.

Колхоз пахтакорлари шу кунларда даладаги ҳосилнинг бир граммини ҳам нобуд қилмай тезроқ йиғиб-териб олиш ва пландан ташқари ҳар гектар ердан 5 центнердан пахта топшириш тўғрисидаги мажбуриятларини шараф блан бажариш учун зўр ғайрат блан фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

— Биз, — дейди колхоз раиси ўртоқ Холжонов, — пахтакорлар ва механизаторлар ўртасида XX с'езд шарафига бошланган социалистик мусобақани кучайтириб, ҳосилни тезроқ йиғиб оламиз, шу блан бирга келгуси йил мўл ҳосили учун пухта замин тайёрлашга ҳаракат қиламиз. Колхозимиздаги механизаторлар барча ерларимизни 15 ноябрьгача сифатли шудгор қилиб беришга ва'да бердилар.

Шунингдек, Оҳангарон районидаги Калинин номли колхоз а'золари ҳам 200 гектар ернинг ҳар гектаридан 14 центнердан ҳосил бериб, йиллик планни бажардилар. А. Абдуллаев, И. Иброҳимов ўртоқлар бошлиқ бригадалар айниқса яхши натижага эришдилар. Бу бригадалар гектаридан 16,5—17 центнердан пахта топширди. Йиғим-теримнинг қизғин кунларида Н. Содиқова, Р. Боймирзаева ўртоқлар айниқса намуна кўрсатиб ишладилар. Улар ҳозиргача 5500—6000 килограммдан пахта тердилар.

Калинин номли колхоз а'золари яна 5 центнердан ҳосил бериш учун барча тадбирларни амалга оширмоқдалар.

Планни муддатидан илгари бажарамиз

Партия ва ҳукуматимиз Пискент район пахтакорларига ҳар йили ҳам катта ғамхўрлик кўрсатиб келмоқдалар. Районимиздаги ҳар иккала МТСнинг трактор парки кучли ер ҳайдаш, ер текислаш, чопиқ тракторлари ҳамда юқори унумли қишлоқ хўжалик машиналари блан тобора кўпроқ та'минланмоқда. Партия ва ҳукуматимизнинг ғамхўрлигидан илҳомланган ва кучли техникадан тўла ва унумли фойдаланаётган райондаги илғор пахтакорлар, шунингдек колхозимиз а'золари бу йил ҳарқачонгидан кўра кўпроқ ҳосил етиштиришга эришдилар. Сентябрь ойи ва октябрьнинг биринчи ярмида пахтакорларимиз даладаги мўл ҳосилнинг бир граммини ҳам нобуд қилмай йиғиб-териб олишда катта ютуқларни қўлга киритдилар.

Колхозимиз сентябрь ойи давомида 55 процент пахта тайёрлаши керак эди. Ана шу графикни бажариш учун колхоз правлениеси ва партия ташкилоти қишлоқдаги ишга яроқли ҳамма кишиларни далага тўла сафарбар қилаолди. Биз даставвал кишилар учун қулай иш шароити яратиб беришга ҳаракат қилдик. Ҳарбир бригададаги дала шийпонлари йиғим-терим даври учун қайтадан безатилиб, улар оммавий агитациянинг ва маданий дам олишнинг ҳақиқий марказига айлантирилди. Бу ерларда кунига икки марта иссиқ овқат ва чой қайнатиб бериш ташкил этилди. Йиғим-теримнинг дастлабки кунлариданоқ илғорлар тажрибасини кенг пропаганда қилиш колхоз партия ҳамда комсомол ташкилотининг диққат марказида турди.

Ташкилий ишлар яхши амалга оширилганлиги, маданий-маиший хизмат кўрсатиш намунали йўлга қўйилганлиги сабабли ҳарбир колхозчи кундалик нормасини ошириб бажаришга эришмоқда. Шунинг учун ҳам колхозимиз сентябрь ойида йиллик планнинг 55 проценти ўрнига 57 проценти миқдорида пахта тайёрлаб, шу давр учун берилган графикни ошириб бажарди.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти сентябрь ойининг сўнгги кунларидаёқ октябрь ойи учун махсус график тузиб чиқди. Ана шу графикда октябрь ойи давомида йиллик планнинг қолган 43 проценти миқдорида пахта тайёрлаш мўлжаллангандир. Биз ана шу мўлжалимизга етиш ва 1 ноябрьгача йиллик пахта тайёрлаш планини, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 38 йиллик кунига қадар мажбуриятимизни ҳам бажариш учун шу кунларда астойдил меҳнат қилмоқдамиз.

Колхозчилар ўртасида байрамолди социалистик мусобақаси тобора қизитилмоқда. Мавсумда 7—10—15 тоннадан пахта териш мажбуриятини олган азамат колхозчиларимиз ҳозирги пайтда ўз сўзларининг устидан чиқиш учун ғайратларига ғайрат қўшиб меҳнат қилмоқдалар.

Йиғим-терим ишларини қат'ий график асосида олиб бораётган Д. Қодиров, Т. Фахратов ўртоқлар бошлиқ бригада а'золари етиштирилган мўл ҳосилни йиғиб-териб олишда айниқса намуна кўрсатмоқдалар. Бу бригадалар эрта-индин пахта тайёрлаш планини бажарганликлари тўғрисида рапорт берадилар. Сафар Нишонов, Нуриддин Ҳайдаров ўртоқлар бошлиқ звенолар еридан айниқса мўл ҳосил йиғиб олинмоқда. Бу звеноларнинг а'золари шу кунларда социалистик мажбуриятлари ҳисобига пахта топширишни қизғин давом этдирмоқдалар.

Колхоз партия ва комсомол ташкилоти қишлоқдаги барча кексалар ва ёшларга мурожаат қилиб, уларни мўл ҳосилни йиғиб-териб олишда ўз ҳиссаларини қўшишга чақирди. Партия ва комсомол ташкилотининг бу чақириғини қишлоғимиздаги каттадан-кичик зўр мамнуният блан қабул қилди ва ҳамма йиғим-теримга отланди. Ҳозирги кунда кекса колхозчилар ҳам, ўқувчи ёшларимиз ҳам бизга яқиндан ёрдам бермоқдалар. 60 ёшли Жиянгул Холжигитова ватанпарварлик намуналарини кўрсатмоқда. У, кунига 80—100 килограммдан пахта териб, барчанинг ҳурматига сазовор бўлаётир. Ўртоқ Холжигитовадан намуна олган 40 дан ортиқ кекса колхозчилар теримчиларга яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Биз, терилган пахтани қуритиш ва уни ўз вақтида қабул пунктига етказиб бериш соҳасидаги ишларни ҳам қат'ий тартиб асосида олиб бормоқдамиз. Хирмондаги пахтанинг узоқ вақт тўхтаб қолишига йўл қўйилмайди. Хирмончилар ҳам ўзаро мусобақалашиб ишлаётганликлари ва пахтани сифатли қилиб қуритаётганликлари учун пункт уни дарҳол қабул қилиб олмоқда. Колхозда ишлаб турган 3 та автомашина ва қўшотли аравалар тайёр пахтани ўз вақтида пунктга етказиб бермоқдалар. Қўчқор Ортиқбоев, Тошпўлат Мусиров сингари аравакашлар ҳар куни 5—6 тоннадан пахта ташиб, белгиланган нормани анча ошириб адо этаётирлар.

Колхозчиларга ўз вақтида пул ва ғалла авансларининг бериб турилиши, уларнинг янада яхшироқ ишлаши учун катта имконият туғдирмоқда. Ҳозир колхозда 5 киши 200 килограммдан, 25 киши 150 килограммдан, 150 киши 100 килограммдан ошириб пахта термоқда. Чевар теримчиларимиз ўзаро мусобақани янада кучайтириб кўпминг килограмм пахта териш тўғрисидаги мажбуриятларини ошириб бажариш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

Колхозимиз а'золари 730 гектар ернинг ҳар гектаридан 22 центнердан пахта топшириш тўғрисидаги мажбуриятларини ошириб бажариш учун бутун куч ва воситаларни ҳосилни тезроқ йиғиштириб олишга сафарбар этадилар. Биз районимиздаги Ворошилов номли колхоз а'золари блан тузган социалистик мусобақада ғолиб чиқиш учун янада ғайрат кўрсатиб ишлаймиз. 730 гектар ернинг ҳар гектаридан пландаги 21,1 центнер ўрнига 25 центнердан пахта топшириб, социалистик мажбуриятимизнинг ҳам бажарамиз.

И. ҲАЙДАРОВ,

Пискент районидаги Молотов номли колхоз раиси.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1955 ЙИЛ 15 ОКТЯБРЬГАЧА БЎЛГАН МА'ЛУМОТ

(процент ҳисобида)

Районларнинг номи	бир кунда	мавсум бошидан	Районларнинг номи	бир кунда	мавсум бошидан
Оҳангарон	1,51	67,98	Янгийўл	1,46	53,63
Ўртасарой	1,77	66,12	Оққўрғон	1,56	53,70
Пискент	1,38	65,31	Гулистон	1,36	52,23
Оржоникидзе	1,65	63,93	Ўртачирчиқ	1,24	51,92
Юқоричирчиқ	1,55	60,26	Чиноз	1,30	49,99
Мирзачўл	1,55	59,00	Калинин	1,80	48,58
Октябрь	1,59	57,46	Ховос	0,28	44,70
Сирдар'ё	1,82	56,43	Қуйичирчиқ	1,55	44,68
Бўка	1,40	55,34	Бекобод	1,25	41,97
Верхне-волинск	1,79	55,19	Боёвут	0,85	38,34

ОБЛАСТЬ СОВХОЗЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1955 ЙИЛ 15 ОКТЯБРЬГАЧА БЎЛГАН МА'ЛУМОТ

(процент ҳисобида)

Совхозларнинг номи	бир кунда	мавсум бошидан	Совхозларнинг номи	бир кунда	мавсум бошидан
4-нчи Вревский	2,32	68,08	3-нчи «Далварзин»	1,34	41,21
«Малик»	1,85	58,02	3-нчи Вревский	1,05	39,59
16-нчи совхоз	1,98	52,57	1-нчи «Далварзин»	1,69	38,52
17-нчи совхоз	1,80	46,40	4-нчи «Боёвут»	0,92	34,74
«ЎзССР бешйиллиги»	1,55	44,68	2-нчи «Боёвут»	0,84	34,54
1-нчи «Боёвут»	0,58	42,49	3-нчи «Боёвут»	0,98	33,95
2-нчи «Далварзин»	1,56	43,25	Кўкорол	0,54	25,34
			10-нчи совхоз	0,79	16,39

Юқоричирчиқ райони каноп ва жут тайёрлаш планини ошириб бажарди

Каноп-жут тайёрлаш илғорлари

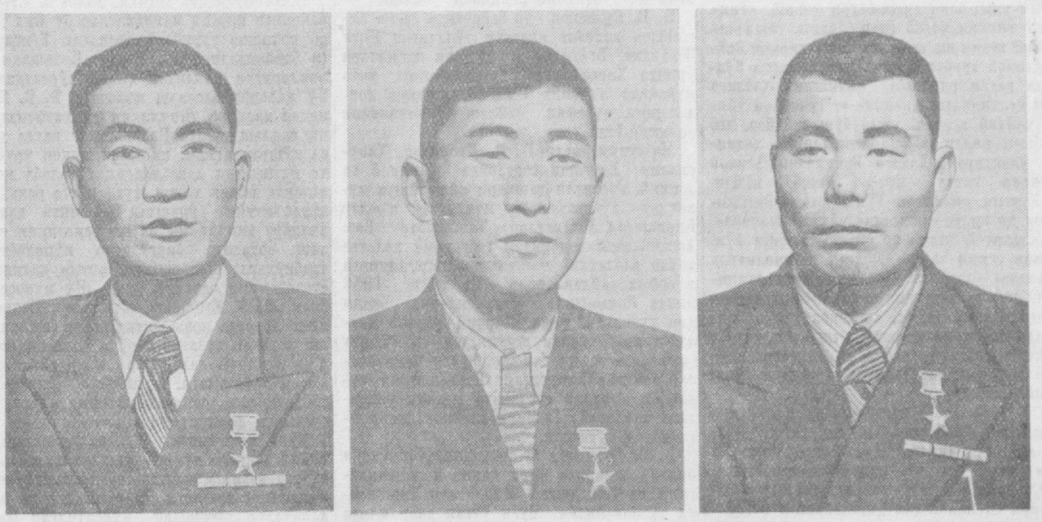

Юқоричирчиқ районидаги Свердлов номли колхознинг меҳнатсевар а'золари ҳар йили жут ва канопдан мўл ҳосил етиштирмоқдалар. Колхознинг кўпгина бригада ва звено бошлиқлари жут ва канопдан мўл ҳосил етиштирганликлари учун Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонини олишга эришганлар. **Суратда** (чапдан ўнгга): Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари **Ли Чен Гим, Ли Ен Хо, Василий Пак** ўртоқлар. **Қ. Розиқов** фотолари. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Мўл ҳосил катта даромад келтирди

Бригадамиз а'золари агротехника қоидаларини тўла амалга ошириб, жутдан ҳар йилдагига нисбатан айниқса мўл ҳосил етиштирдилар. Колхозимизда луб экинларидан мўл ҳосил етиштирган 13 колхозчига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвон берилган. Биз ана шу илғор колхозчиларнинг мўл ҳосил етиштиришдаги тажрибаларини айниқса кенг қўлланмоқдамиз.

Бу йил бригадамиз 54 гектар ерга жут экнан. Бу экин бизнинг шароитда янгилик бўлишига қарамасдан, ундан мўл ҳосил етиштириш техникасини яхши эгаллаганмиз. Колхозимизда жутни қўшқаторлаб экиш бу йил айниқса кенг қўлланилди. Шундай қилиб биз ҳар гектар ерда нормада белгиланганидан анча кўпроқ кўчат ўстиришга эришаолдик.

Бутун ёз бўйи бригадамиз а'золари далада астойдил меҳнат қилдилар. Бизга механизаторлар жуда яхши ёрдам бердилар. Улар блан ҳамкорликдаги меҳнатимиз натижасида ҳар гектар ердан 112 центнердан жут ҳосили топширишга эришдик. Ана шундай юқори ҳосил топширганимиз учун бригадамиз 2 миллион 339 минг сўм даромад қилди.

Шуни ҳам айтиш керакки, колхозимизда биздан ҳам юқори ҳосил етиштирган бригадалар бор. Ўртоқ Цой раҳбарлик қилаётган 3-нчи бригада гектаридан 117 центнердан жут топшириб, катта муваффақиятга эришди.

Колхозимизнинг умумий даромади бу йил 21 миллион сўмни ташкил этади. Биз ҳарбир меҳнат кунига 30 сўмдан пул ва 4 килограммдан ғалла оламиз.

Мўл ҳосил туфайли катта даромад эгаси бўлган бригадамиз а'золари келгуси йилда луб экинлари ҳосилини янада ошириш учун астойдил курашадилар.

ПЯК ЧАН-СУ,

«Правда» колхозининг бригада бошлиғи.

МЕХАНИЗАТОРЛАР МЎЛ ҲОСИЛ УЧУН КУРАШДА

(2-нчи МТС бош инженери ўртоқ **В. ПОНАРИН** блан суҳбат).

МТСимиз зонасидаги колхозлар 4607 гектар ерда луб экинлари етиштирадилар, шундан 1856 гектарига жут экилган. Колхозчилар ва механизаторлар ҳар гектар ердан 35 центнердан луб экинлари ҳосили етиштириш учун ёз бўйи фидокорона меҳнат қилдилар.

Ўтган йили кузги шудгорнинг ўз вақтида ўтказилганлиги, ерлар сифатли тайёрланганлиги сабабли жут ва каноп ўз вақтида, қисқа муддатда экиб олинди. Баҳорда бўлган совуқ натижасида дастлаб униб чиққан экинлар зарарланди, биз бунинг олдини олиб, дарҳол қайта уруғ экдик.

Бу йил колхозлар янги, прогрессив усулни кенг қўлландилар — жут ва каноп қўшқаторлаб экилди. Бу ҳосилни оширишда катта роль ўйнади. Механизаторлар мўл ҳосил учун курашда колхозчиларга яқиндан ёрдам бердилар, жут ва каноп экинларининг парвариши юқори сифатли қилиб ўтказилди. Экинларнинг техника кучи блан яхши парвариш қилинганлиги ҳар жиҳатдан муҳим роль ўйнади. Тракторчилар меҳнат унумдорлигини ошириш ва тракторлар кучидан тўла фойдаланиш учун социалистик мусобақани кучайтирдилар. Тракторларнинг иш унумдорлиги ўтган йиллардагига нисбатан 10—12 процент кўпайди.

Механизаторларимиз йиғим-терим вақтида ҳам колхозчиларга яқиндан ёрдам бердилар. Тракторчилардан Орлов ва Сергеев ўртоқлар Чкалов номли колхозда хизмат қилиб, ЖК-148 машинаси блан жут ва канопни ўз вақтида йиғиштириб олишда катта муваффақиятга эришдилар.

«Ленинский путь» колхозида хизмат қилаётган 2-нчи трактор бригадасининг механизаторлари меҳнатда айниқса ғайрат кўрсатмоқдалар. Трактор бригадасининг механиги Николай Хан мавжуд тракторлардан тўғри ва унумли фойдаланиш, ишнинг сифатли бўлиши соҳасида анча ютуқларни қўлга киритди. Бу трактор бригадаси колхозчилар блан ҳамкорликда ишлаб, луб экинлари ҳосилини анча оширишга эришди.

Механизаторлар ҳамда колхозчиларнинг зўр ғайрат блан фидокорона меҳнат қилишлари туфайли биз йиғим-теримни қисқа вақт ичида тугаллашга эришдик, МТСимиз зонасидаги колхозлар 7 октябрьдаёқ давлатга жут ва каноп топшириш планини муваффақиятли адо этдилар. Шундан кейин ҳам зонамизда дала ишлари сур'ати сусайтирилмади. Ҳозиргача пландан ташқари 1500 тонна жут ва каноп топширдик. Колхозчилар ҳамда механизаторлар мавсум охиригача яна 2 минг тонна луб экинлари ҳосили йиғиб олишга қарор қилдилар.

Бизнинг МТС зонаси бўйича ҳар гектар ердан ўтган йилдаги 29,9 центнер ўрнига 38,7 центнердан луб экинлари ҳосили йиғиб олинди.

МТСимиз механизаторлари луб экинлари ҳосилини йиғиштириб олиш блан бирга, барча колхозларда кузги шудгорни ҳартарафлама кучайтириб юбордилар. Улар партиямизнинг XX с'езди шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, ҳайдов тракторларининг тўла ва унумли ишлашига эришмоқдалар. Илғор тракторчилар ўз машиналаридан яхши фойдаланиб, колхозларнинг ерларини юқори сифатли қилиб шудгор қилмоқдалар. Улар кузги шудгорни белгиланган чуқурликда ўтказиш, келгуси йилда мўл ҳосил олишни та'минлаяжагини биладилар.

Ҳозиргача колхозларнинг 1500 гектар ерини шудгор қилиб қўйдик. МТС ма'мурияти далада қолган жут ва каноп ҳосилини тезроқ йиғиштириб олиш блан келгуси йилда луб экинлари экиладиган ерларни тезроқ шудгор қилиш тадбирларини кўрмоқда.

Кузги шудгорда ишлаётган тракторчилар кундалик нормаларини сурункасига ошириб бажармоқдалар. Ўртоқ Цой бригадада механиги бўлган трактор бригадаси ҳозиргача ўзи хизмат қиладиган колхознинг 60 процент ерини кузги шудгордан чиқарди.

Биз 1956 йилда луб экинлари экиладиган ерларни Улуғ Октябрь байрамигача шудгордан чиқариб, келгуси йил мўл ҳосили учун пухта замин тайёрлаб қўямиз.

Хўжалигимизни янада юксалтирамиз

«Ленинский путь» колхози бирнеча йиллар давомида луб экинлари етиштириш планини бажаролмай келарди. Бунга асосан агротехника қоидаларининг қўпол бузилганлиги, далачилик бригадалари иши устидан контрольликнинг сустлиги сабаб бўларди. Яна шуни айтиш керакки, колхозимизда ерларнинг табиий шароитини ҳам тўғри ҳисобга олмаслик шу вақтгача планнинг тўлмаслигига салбий та'сир кўрсатарди. Бундан ташқари, колхозда меҳнатни ташкил этиш ва ҳисобга олиш ишлари тартибсиз ҳолда эди.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти тез фурсатда колхозни ўртача, ундан кейин эса илғор колхозлар даражасига етказиб олиш тадбирларини кўрди. Биз барча колхозчиларнинг манфаатдорлигини ошириш, уларнинг юқори унум блан ишлашларига эришиш учун курашдик.

Уста деҳқонлар, ташкилотчи бригада бошлиқлари блан ҳамавақт маслаҳатлашиб иш олиб борганимиз сабабли ўтган йилларда содир бўлиб келган камчиликлар дарҳол аниқланди ва уларни тузатиш режалари тузилди. Биз колхоз хўжалигини ҳартарафлама ривожлантиришга ҳаракат қилдик.

Бу йил экиш кампанияси муваффақиятли ўтказилди. Правление а'золари ва коммунистлар экинни ўз вақтида ундириб олиш учун ҳамавақт далада, колхозчилар орасида бўлдилар. Бунинг натижасида биз ҳар гектар ерда белгиланган даражада жут ва каноп кўчатлари бўлишига эришдик.

2-нчи МТС механизаторлари экинларни ўз вақтида парвариш қилишда бизга яқиндан ёрдам бердилар. Тракторчилардан Сергей Ли, Эгамберди Қамбаров, Алексей Ли ўртоқлар луб экинлари культивациясини юқори сифатли ўтказдилар.

Колхознинг 2, 4, 6-нчи бригадалари меҳнат интизомини айниқса мустаҳкамлаб, берилган топшириқни ошириб бажардилар. Бу бригадалардаги ҳарбир киши 9 ой мобайнида 380—400 тадан меҳнат куни ишлашга эришди. Ўтган йилга нисбатан колхозчиларнинг меҳнат унумдорлиги 15—18 процентга кўпайди.

Колхозчилар луб экинлари ҳосилини ошириш учун астойдил курашганлиги сабабли ҳар гектардан пландаги 40 центнер ўрнига 80 центнердан ҳосил йиғиб олинди. Биз пландан ташқари 350 тонна жут ва каноп топшириш учун курашмоқдамиз.

Мўл ҳосил юқори даромад келтирди. Биз давлатга топширган каноп ва жут учун 3 миллион сўм пул олдик, колхоз правлениеси ҳарбир меҳнат кунига 10 сўмдан пул ва 3 килограммдан ғалла тақсимлаш режаларини тузмоқда.

Биз хўжалик йилини муваффақиятли якунлар эканмиз, ҳозирги кунларда келгуси йил мўл ҳосили учун замин яратмоқдамиз. Экини йиғиштириб олинган ерлар сифатли шудгор қилинмоқда.

Ўтган йилларда қолоқ ҳисобланган колхозимиз бир йил ичида ўрта даражадаги колхозларни ҳам қувиб ўтмоқда. Биз бундан кейин илғорлар даражасига етиш учун астойдил курашамиз.

Г. АЙДАРОВ.

«Ленинский путь» колхози партия ташкилотининг секретари.

Каноп ва жут экинларидан йилсайин мўл ҳосил етиштириш учун курашамиз

Юқоричирчиқ райони кўпдан бери давлатга жут ва каноп пояси топшириш планини бажармай келар эди. Райондаги ўндан ортиқ колхознинг экономика жиҳатдан анча бўшлиги, агротехника қоидаларининг тўла амалга оширилмаганлиги ана шу қолоқликнинг сабабларидан бири эди. Шу вақтгача луб экинларини ўстирувчи колхозлар механизациядан талабга мувофиқ фойдаланмай келардиларки, бу — дала ишларини ўтказишда анча қийинчиликлар туғдирар, меҳнат унумдорлигини оширишга ғов бўлиб қоларди.

Биз ана шу аҳволдан чиқиш учун ўтган йилнинг кузидаёқ барча тадбирларни амалга оширдик. Ўтган йилнинг кузида район партия комитети ва район ижроия комитети жут ва каноп экинлари ҳосилини ошириш юзасидан конкрет тадбирлар белгилаб чиқди.

Биз асосий ишни мўл ҳосилнинг гарови бўлган кузги шудгорни ўз вақтида ўтказишдан бошладик. 1953 йилда ерларнинг фақат 56 процентини шудгор қилаолган эдик. Мана шунинг ўзи кўкламдаги ишимизнинг анча кечикишига, натижада ҳар гектар ерда белгиланган миқдорда кўчат бўлмаслигига сабаб бўлди. Биз колхоз ва МТСлар олдига асосий экин майдонларини кузда шудгор қилиб қўйиш вазифасини қўйдик. МТСларнинг механизаторлари, колхозларнинг а'золари тракторнинг иш унумдорлигини ошириш учун астойдил ҳаракат қилдилар. Барча механизаторлар кузги шудгорни муваффақиятли ўтказишга тўла сафарбар этилди. МТС парклари илгаригидек қувватга эга бўлган ҳолда ишлаган бўлсалар ҳам, меҳнат унумдорлиги 25 процентга оширилганлиги учун кузги шудгорни бултур ўтган йиллардагига нисбатан муваффақиятли ўтказаолдик, шундай қилиб экин майдонининг 80 процентини ўтган йилнинг кузидаёқ шудгор қилишга эришдик.

Луб экинлари етиштирувчи колхозлар бу йил кўкламда об-ҳавонинг ноқулай келишига қарамай, экишни юқори сифатли ва қисқа фурсатда ўтказдилар. Районда 8100 гектар ерга жут ва каноп экилди.

Район колхозлари пахтачиликдагидек жут ва каноп етиштиришда ҳам агротехниканинг янги, прогрессив усулларини кенг қўлландилар. Бу йил кўпгина майдонларга жут ва каноп торқаторлаб, айрим илғор колхозларда эса қўшқаторлаб экилди. Свердлов номли, «Политотдел», «Правда», «Ленинский путь» ва бошқа юқори ҳосилли колхозларда қўшқаторлаб экилган майдонлардан планда кўрсатилганидан анча кўп жут ва каноп пояси йиғиб олинди. Жут ҳамда каноп торқаторлаб ва қўшқаторлаб экилганлиги учун ҳосил анча ошиши блан бирга, бу ерларда механизациядан муваффақиятли фойдаланиш имконияти туғилди.

Торқаторлаб ва қўшқаторлаб экишга ўтилганлиги муносабати блан ҳар гектар ерга белгиланган миқдордан анча кўпроқ уруғ экишга тўғри келди. Ҳар гектар ерга нормадаги 20 килограмм ўрнига 30—35 килограммгача жут ва каноп уруғи экилиши экин туплари қалинлигини анча оширдики, натижада жут ва каноп пояси белгиланганидан кўпроқ етиштирилди. Агар шундай қилинмаганида эди, кўчат сийрак бўлиб қолиб, ҳосил камайиб кетарди.

Биз уруғликнинг ҳам юқори сифатли бўлишига алоҳида аҳамият бердик. Ўтган йилларда кўкпояли 0,21 каноп уруғи экиларди. Бунинг ҳар гектаридан борйўғи 40 центнердан ҳосил олинарди. Бу йил райондаги колхозлар кўпгина ерга 38—86 сортини экдилар, натижада ҳосил икки баравар кўпайди. Свердлов номли колхоз шу сорт экилган ерларнинг ҳар гектаридан 100 центнерга етказиб поя олди.

Колхозлар каноп ва жутни ёз вақтида юқори сифатли парвариш қилишга эришдилар. Экинларни парвариш қилиш ернинг табиий ҳолати ҳисобга олинган ҳолда, табақалаб ўтказилди. Луб экинлари сувни, ўғитни кўп талаб қилади. Колхозларда ана шу нарса тўла э'тиборга олинди. Айрим далалардаги экин ҳатто 9 марта суғорилди. Барча колхозлар асосий майдонлардаги жут ва канопни ўртача 3 марта комплекс парвариш қилдилар.

Ма'лумки, бу ишларни муваффақиятли ўтказишда колхозчилар, механизаторлар ўртасида оммавий-агитация ишларини кучайтириш, илғорлар тажрибасини пропаганда қилиш энг муҳим шартлардан бири эди. Район партия комитети ва район ижроия комитети экин кампанияси, экинларни парвариш қилиш даврида ҳамда йиғим-терим кунларида социалистик мусобақани ҳартарафлама кучайтиришга зўр аҳамият бердилар. Колхозчилар ўртасида агитаторлар доимий тушунтириш ишларини олиб бордилар. Улар жут ва каноп мамлакат халқ хўжалиги учун пахтадек зарур хомаш'ё эканлигини ҳарбир кишининг онгига сингдирдилар.

Район партия комитети кадрларни танлаш, уларни жой-жойига қўйиш учун курашди. «Ленинский путь» колхозининг ўтган йилларда қолоқ ва камҳосилли эканлигини ҳисобга олиб район партия комитети бу колхозга тажрибали ташкилотчи, колхоз хўжалигини яхши биладиган, район партия комитетининг ходими ўртоқ Г. Р. Минни раисликка тавсия этди. Колхозчилар уни бир овоздан раис қилиб сайладилар. Колхоз правлениеси партия ташкилоти блан бирликда иш олиб бориб, барча колхозчиларни мўл ҳосил етиштиришга тўла сафарбар қилаолди.

Райондаги барча колхозларга 300 дан ортиқ агитатор юборилди. Агитаторлар танлашда уларнинг бу соҳадаги иш тажрибалари ташкилотчиликлари ҳисобга олинди. Свердлов номли колхозда агитаторлик қилаётган ўқитувчи ўртоқ Цой, «Ленинский путь» колхозига бириктилган ўртоқ Хагай, Маленков номли колхоздаги агитатор ўртоқ Султонов ана шундай ишчан ва тажрибали агитаторлар жумласидандир.

МТС ва колхозлардаги деворий газеталар, кўрсаткич тахталари, «Жанговар варақа»лар, «Ҳурмат тахта»лари мунтазам чиқариб турилганлиги учун колхозчилар ҳамда механизаторлар зўр ғайрат блан меҳнат қилиб, ана шу жойлардан ўрин олишга ҳаракат қилдилар.

МТСлар ва колхозлар ўртасида социалистик мусобақанинг кенг кўламда кучайтирилганлиги ҳамавақт яхши натижа берди.

Мана шу тадбирларнинг ўз вақтида амалга оширилганлиги учун районда жут ва канопдан бу йил айниқса мўл ҳосил етиштирилди. Биз ана шу мўл ҳосилни йиғиб-териб олиш учун ишни бултургига қараганда анча илгари бошладик. Бунинг учун барча техника ўз вақтида тайёрлаб қўйилган эди. НП-9, ЖК-2,1 машиналаридан яхши фойдаланилганлиги жут ва каноп пўстлоғини колхознинг ўзида ишлаш усули кенг қўлланилди. Бунда пўстлоқнинг сифатли бўлиши та'мин этилди, поя ташиш харажатлари кўп тежалди.

10 октябрьда, я'ни йиллик план бажарилган кунда район колхозлари ўтган йилдагига нисбатан давлатга 3200 тонна кўпроқ жут ва каноп пояси топширдилар. Биз яна пландан ташқари 4000 тонна жут ва каноп пояси етказиб бериш, шундай қилиб йиллик планни 115 процентга етказиш учун курашамиз.

Ҳозир район колхозларида кузги шудгор кучайтириб юборилди, 2000 гектар ер юқори сифатли шудгор қилиб қўйилди.

Шуни э'тироф этиш керакки, ҳали бизнинг ишимизда бирқанча камчиликлар ҳам бор. Айрим колхозлар, чунончи: Куйбишев номли, Жданов номли, Карл Маркс номли, Ленин номли колхозлар каноп ва жут етиштиришда ҳали жуда орқада қолмоқдалар. Биз ана шу камҳосилли ва қолоқ колхозларни ҳам илғор колхозлар даражасига етказиб олиш учун барча тадбирларни тўла амалга ошираниз.

Й. ИБРОҲИМОВ,

Юқоричирчиқ район партия комитетининг секретари.

ФЕЛЬЕТОН ЎРНИДА

Зайниддиновнинг „культура“си

Жазаваси тутди шекилли, Садриддин Зайниддинов тўсатдан телва тўнини тескари кийиб олди. Ҳар куни барвақт уйга келадиган одам, энди хўрозлар бир-икки чақирганда эшик тақиллатадиган, шовқин-тўполон қилиб, қовоғини солган ҳолда тўғри уйга кириб, кроватьга ўзини муккасидан ташлайдиган бўлди. Хотини Тўхтахон эрининг бу «қилиғи»га тушинаолмай ўз ёғига ўзи қоврилиб, заҳар ютаверди. Ҳафталар ва ойлар ўтди. Ҳар куни саҳар паллада эшик қоқиш, ёки бутунлай келмай эртаси куни тонготарда уйга келиш Зайниддинов учун одат тусига кирди. Бунга Тўхтахон ҳам кўникиб қолди. Негаки, бировга бирон гап айтгани, «Эримнинг қадам ташлаши ўзгарди, авзойи бузилди» дегани андиша қилди. Нима бўлса ҳам ўртада ўғлимиз Жамолиддин бор, бир кун инсофга келиб қолар деб умид қилиб юраверди. Лекин, эрининг нима учун кеч келиш сабабини сра пайқайолмади.

Бир балоси бўлмаса шудгорда қуйруқ на қилур деганларидек Зайниддинов ўз тумшуғидан ўзи қармоққа илинди. Я'ни ўзи ишлаб юрган Бутуниттифоқ пахтачилик илмий-текшириш институтининг ўсимликларни ҳимоя қилиш станцияси аспиранти Клара Бектемирова блан енг ичида дон чўқишиб юргани, Клара ўғил туққанидан кейин ўз-ўзидан фош бўлиб қолди. Зайниддинов қанча уринса ҳам ойни этак блан ёпаолмади. Шундан кейин у хотини Тўхтахон олдига масалани кўндаланг қилиб қўйди.

— Ажрашамиз!

— Болангиз борку, шу ой яна кўзим ёриши керак.

— Менга сен туққан бола керакмас! Культурний эмассан, қаёққа борсанг боравер, сени қўйдим!

Тўхтахон уч яшар ўғли Жамолиддинни бағрига босиб ўлтирган жойида ҳўнг-ҳўнг йиғлаб қолаверди.

Эртаси куни қайнотаси Зайниддин Асилов келди. У ҳам «менинг ўғлим билимдон киши, сен саводсизсан, тенг-тенги блан, тезак қопи блан» деб Тўхтахонга ўшқириб, ўлганнинг устига тепган қилиб кетди.

Тўхтахон аламини фақат дар'ё-дар'ё бўлиб оққан кўз ёшидан олди. Еган-ичгани заҳар-заққум бўлиб туйилди. У, қаерга нажот истаб боришини билмади. Шу орада тўғруқхонага кетди. Ниҳоят шу йил 21-нчи сентябрьда Мамлакатой исмли иккинчи фарзандини туғди. Бечора бемор она «дадаси келармикан» деган умид блан юрак-бағри эзилиб, «тиқ» этса эшикка қараб ётди. Лекин, тошюрак, илмий ходим ша'нига иснод келтирувчи Зайниддинов туғруқхонага бирон марта бўлсада қадам ранжида қилишни ҳаёлига ҳам келтирмади. Аксинча у, Тўхтахон уйига қайтиб келгач, уйни бўшатиб бер, деб дағдаға қилди, кўрпа-ёстиқларини ҳовлига улоқтирди. Дадаси Зайниддин Асилов эшикка катта қулф солиб қўйди.

Қувғин қилинган Тўхтахон Зайниддинова ҳозир ўз отасининг уйида яшамоқда. Мамлакатой ҳали бир ойга тўлгани йўқ. Лекин эсини таниб қолган Жамолиддин ҳаркуни «дадамга борамиз» деяверганидан, яқинда Тўхтахон эрининг ишхонасига борди. Илмий ходим, комсомол а'зоси Зайниддинов «мени шарманда қиласан, тезроқ йўқол!» деб уни ҳайдади, Жамолиддинга қиё ҳам боқмади. Станция директори ўртоқ Мирпўлатов:

— Болаларингиз учун алимент олиб, тинчгина яшайверинг-да, сиз хотини бўлсангиз Бектемирова ҳам хотини, бундан ҳам боласи бор, — деди парво қилмай.

Станция партия ташкилотининг секретари Степанов ҳам директорнинг ноғорасига шох ташлаб, унинг гапини «тўғри!» деб ма'қуллади.

Хўрланган Тўхтахон шундан буён кимга арз-додини айтишни билмай сарсон-саргардон.

Бевафо, бурдсиз, номард Зайниддинов эса «культурний» Клара Бектемированинг атрофида капалакдай парвона.

Ўрни келганда шуни ҳам айтиш керакки, Тўхтахон турмушининг бузилишига Бектемирова ҳам жавобгардир. У, Зайниддиновнинг хотини ва боласи борлигини кўра-билатуриб, сурбетларча унга тегиб олди.

Мана сизга, олий ма'лумотли, «тушунган» Садриддин Зайниддиновнинг афти-башараси. У, яна культурний эмиш! Сатқайи культурний кет-э, бебурд!

Мавлон ИКРОМ.

Редакция почтасидан

„Кечирасиз, Ойшахон“

Карл Маркс кўчаси. Сквер-Қорасув маршрутида қатновчи автобус шоферларидан бири, остановкага келиб, машинани тўхтатди-да, автобусдан тушиб, диспетчерни қидирабошлади. У остановка ён-верини обдан кўздан кечирди, тополмади, сўнг шаҳарлараро телефон станциясига кирди. У деворга суялиб турган аёлга кўзи тушиши бланоқ:

— Ойшахон, қачонгача сизни қидирамиз, бирор тайинли жойингиз борми, уззукун ишдан қолиб сизни қидириб юрамиз, иш юришсин деб ўйламайсиз? — деди жаҳл блан шофер ҳалиги аёлга мурожаат қилиб.

— Яхши йигит, ишни юриштириб юбориш менга эмас, балки ёзда салқин, қишда иссиқ кабинетда ўтириб ишлайдиган «хўжайинлар»га боғлиқ,—деб жавоб берди истеҳзо блан аёл. Кейин бироз ўйлаб тургач, гапида давом этди:—Сиз-ку, кабинанинг юмшоққина диванчасида ўтириб, педальни босасиз-у, рульни уёқ-буёққа айлантириб бориб келаверасиз...

— Сизчи? Сиз ҳам...—шофер бир нима демоқчи бўлди-ю аммо Ойшахоннинг ранги ўчганини кўриб, тутилиб қолди.

— Менми?—деди ниҳоят Ойшахон,— мен лайлак сингари гоҳ у, гоҳ бу оёқда тик туриб ишлайман.

— Нега?

— Нега дейсизми? Ишга янги келгансиз-да, билмайсиз,—Ойшахон кулди, сўнг:—Беданaнинг уйи йўқ, қайда бўлса битбилдиқ, деганларидек ишлайдиган жойимнинг тайини йўқ. 1-нчи Автобус паркига диспетчер бўлиб ишга кирганимдан бери жазирама иссиқ кунларда ҳам, қаҳратон қишда ҳам бошпанасиз ана шу ерда, — у ён верига ишора қилди, — ишлайман.

— Бошлиқларга айтмадингизми?

— Жуда кўп айтдим. Автостанция бошлиғи Александр Александрович Старковга ҳам, директоримиз Петр Яковлевич Тюрингa ҳам бир неча марта айтганман.

— Айтган бўлсангиз, улар нима дейишди?

— Нима дейишарди, «ана,мана» деб ва'да беришдан нарига ўтишмаяпти. Бошпанасиз ишлаётган диспетчер бир менми десам Хлопмаш—Сквер, комсомол кўли—Қорасув, Социалистик шаҳарча—Аэропорт маршрутларидаги диспетчерларга ҳам будка қуриб берилмаган экан. Ўтган куни ҳамкасблар учрашиб қолиб роса ҳасратлашдик, билмайман, бу ҳасратларимиз Старков блан Тюриннинг қулоғига етиб, уларга та'сир қилармикин?

— Ҳали шунақа денг?

— Ҳа, гап ана шунақа, ўртоқ шофер.

— Кечирасиз, Ойшахон, мен билмапман...

Шофер қоғозларига қўл қўйдириб жўнаб кетди.

Ойшахон Рўзиева эса кўкиш тутун чиқариб,ғизиллаб кетаётган автобусга тикилганича тик туриб «энди қаерга арз қилсам бўларкин?» деб хаёл сурар эди.

С. РАҲИМОВ.

Татаристон артистлари Тошкентда

Республикамиз пойтахтига меҳмон бўлиб келган қардош Татаристон АССР давлат филармониясининг бир группа артистлари муваффақият блан концертлар бераётир. Группа составида Татаристон АССРда хизмат кўрсатган артистлардан Рашид Вагапов, Азал Ягудин, Файзи Биккенин, Зайтуна Фиткулова, Жавоҳира Саллохова ва Файзи Содиқовлар бор.

Татаристон артистларининг концерт репертуари СССР халқлари ашулалари ва рақсларидан иборат. Пойтахт тамошабинлари хизмат кўрсатган артист Рашид Вагапов томонидан ижро этилган композитор Музаффаровнинг «Туққан элимга», халқ ашуласи «Ёшлик» каби қўшиқларни зўр ҳаяжон блан тингладилар. Шунингдек, хизмат кўрсатган артист, бадиий сўз устаси Азал Ягудиннинг татар шоирлари асарларидан ўқиб эшитдирган парчалари ҳам тамошабинларга манзур бўлди.

Татаристон давлат филармониясининг солисткаси Жавоҳира Саллохова ижро этган «Сени кутаман», «Тинчлик учун» қўшиқлари, Зайтуна Фиткулова ижросидаги татарча ва бошқирдча рақслар айниқса тамошабинлар диққатини ўзига жалб этди. Файзи Биккенин композитор Сайдашевнинг «Совет армиясининг марши»ни гармонда моҳирлик блан ижро этиб, тамошабинлар ҳурматига сазовор бўлди.

Қардош республика артистлари бригадаси Янгийўл ва Чирчиқ шаҳарларида ҳам гастроль берадилар.

Н. ҲАФИЗОВ.

Мактабда драма тўгараги

Октябрь район Андреев қишлоқ советидаги Киров номли 5-нчи ўрта мактаб ўқувчиларининг драма тўгараги машғулотлари намунали ташкил қилинган. Тўгаракка ўқувчилардан 20 киши жалб этилган. Тўгарак ишига мактаб ўқитувчиси ўртоқ Цой Гим Ен раҳбарлик қилмоқда. Тўгаракнинг иш плани кенгайтирилиб, балет, хор номерлари ва совет композиторларининг янги асарларини ўрганишга катта э'тибор берилаётир.

Тўгарак қатнашчилари С. Михалковнинг «Мақтанчоқ қуёнча» асарини саҳнага қўйишга тайёргарлик кўраётирлар. Улар Киров номли колхоз дала шийпонларига чиқиб, пахтакорларга концертлар қуйиб бериш ва саҳна асарлари кўрсатишга ҳам пухта ҳозирлик кўрмоқдалар.

Мактабда духовой музика асбобларини чалишга ўргатиш ҳам яхши йўлга қўйилган. 10 дан ортиқ ўқувчи бу музика асбобларини чалишни зўр иштиёқ блан ўзлаштирмоқдалар. Драма тўгарагининг қатнашчиларидан Ким Иосиф, Шчек Константин, Галина Тарапицина ва Надя Балашева ўртоқлар бирқанча янги ашула ва рақсларни яхши ўрганиб олдилар.

Мактаб ма'мурияти (директори ўртоқ Қирғизбоев) тўгарак машғулотларини пухта ўзлаштириш учун ўқувчиларга кенг имконият яратиб берган.

Д. СОДИҚОВ.

БМТ Бош Ассамблеяси X сессиясидаги СССР делегациясининг бошлиғи В. В. Кузнецов баёноти

НЬЮ-ЙОРК, 14 октябрь. (ТАСС). БМТ Бош Ассамблеяси X сессиясидаги СССР делегациясининг бошлиғи В. В. Кузнецов Хавфсизлик Кенгашининг муваққат а'золарини сайлаш ҳақидаги масала юзасидан кеча матбуот конференцияси ўтказди.

В. В. Кузнецов ўз баёнотида Бош Ассамблея ваколат муддати тўладиган Янги Зеландия, Бразилия ва Туркия вакиллари ўрнига Хавфсизлик Кенгашининг учта муваққат а'зосини БМТ Уставининг қоидаларига мувофиқ сайлаш кераклигини эслатиб ўтди.

Ма'лумки, деди В. В. Кузнецов, Хавфсизлик Кенгаши составида унинг 5 та доимий а'зосидан ташқари яна олтита муваққат а'зоси бор, бу муваққат а'золар Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеяси томонидан географик ҳолатга қараб адолатли тақсимлаш принципига мувофиқ сайланадилар. Бу ҳақда 1946 йилда Лондонда жентльменларча битим ҳам тузилган, унда Шарқий Европа мамлакатлари, худди шунингдек дун'ёнинг бошқа географик районларидаги мамлакатлар номидан Хавфсизлик Кенгашининг муваққат а'золари составига мазкур районлардаги давлатлардан бири кириши лозимлиги кўзда тутилади.

В. В. Кузнецов бу принципга бирқанча йиллар давомида амал қилиб келинганлигини ва Бирлашган Миллатлар Ташкилоти тузилганидан буён ўтган давр ичида унинг тўплаган тажрибаси бу принципнинг тўғрилигини ва мувофиқлигини тасдиқлаганлигини айтиб, сўнгра бундай деди:

Аммо, афсуски, бу принцип кейинги йилларда Шарқий Европа мамлакатларига нисбатан бузилди, бунинг натижасида бу райондаги мамлакатлар Хавфсизлик Кенгашининг муваққат а'золари составига ўз вакилини ўтказишдан ғайриқонуний равишда маҳрум этилдилар. Бундай аҳволни нормал деб ҳисоблаш мумкин эмас.

Эндиликда Хавфсизлик Кенгашига навбатдаги сайловлар ўтказиш вақтида, деб давом этди СССР делегациясининг бошлиғи, Хавфсизлик Кенгашида Шарқий Европа мамлакатларига қарашли ўринга халқаро битимларга хилоф равишда Филиппинни ўтказиш учун яна уринмоқдалар, ҳолбуки Филиппин Шарқий Европадан мингларча миля узоқдалар.

В. В. Кузнецов дедики, Шарқий Европа районига кирган мамлакатлар бу йил ўзаро келишиб туриб, Хавфсизлик Кенгашига ўтказиладиган сайловда Польшани ўз номларидан кандидат қилиб кўрсатдилар. Бу қарорни асослаш юзасидан В. В. Кузнецов халқаро тинчликни ва хавфсизликни сақлаш ишига Польшанинг катта ҳисса қўшганлигини, иккинчи жаҳон урушида иттифоқчи давлатларнинг ғалаба қозонишида поляк халқи жуда катта роль ўйнаганлигини, урушдан кейинги даврда халқаро тинчликни ва хавфсизликни сақлаш соҳасида биргаликда кўрилаётган тадбирларда Польшанинг актив қатнашаётганлигини эслатиб ўтди. Шу муносабат блан, В. В. Кузнецов, жумладан, Польшанинг Кореяда яраш битимининг бажарилиши устидан кузатиб борувчи комиссиянинг, я'ни бетараф давлатлар комиссиясининг а'зоси сифатидаги, шунингдек Ҳинди-Хитойдаги халқаро комиссиянинг а'зоси сифатидаги фаолиятини кўрсатиб ўтди.

Тўрт давлатнинг Женева кенгашидан кейин халқаро вазият яхшиланиш сари ўзгарган ҳозирги вақтда, деди совет делегациясининг бошлиғи, Шарқий Европа мамлакатлари томонидан кўрсатилган Польшанинг Хавфсизлик Кенгашига сайланишига халақит бериш йўлидаги уринишлар Бирлашган Миллатлар Ташкилотини орқага судрашини кўрмасдан мумкин эмас. Мавжуд халқаро битимларни бузиш ниятидаги бу уринишлар «Женева руҳи»га мос келмайди ва бу уринишлар БМТнинг халқаро ҳамкорликни янада ривожлантириш соҳасидаги ўз вазифаларини муваффақиятли бажаришига халақит бермаслиги мумкин эмас.

В. В. Кузнецов ўз баёнотининг охирида, Совет Иттифоқи делегацияси Польша кандидатураси учун овоз беради, деди ва бошқа делегациялар ҳам бу кандидатурани ёқлайдилар, деб умид билдирди.

Жаҳон тинчлик Кенгаши Бюросининг сессияси ёпилди

ВЕНА, 14 октябрь. (ТАСС). Кеча кечқурун Жаҳон Тинчлик Кенгаши Бюроси сессиясининг сўнгги мажлиси бўлди.

Нутқлар тамом бўлгандан кейин сессия қатнашчилари А. Варелнинг (Аргентина) таклифи блан 1956 йилда жаҳон фани, адабиёти ва сан'атининг буюк намояндаларидан Ван-Рейн Рембрандт (Голландия), Вениамин Франклин (АҚШ), Вольфганг Моцарт (Австрия), Генрих Гейне (Германия), Бернард Шоу (Ирландия), Пьер Кюри (Франция). Генрик Ибсен (Норвегия), Калидас (Ҳиндистон), Тойо Ода (Сессю) (Япония) ва Ф. М. Достоевский (СССР)ларнинг хотирасини ҳурматлаш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Ташкилот комиссиясининг докладидан кейин Бюро тинчлик тарафдорларининг барча Миллий комитетларига мурожаат қилиб, атом қуролини тақиқлаш йўлидаги кампанияни давом эттиришга ва кенгайтиришга чақирди.

Шундан кейин сессия қатнашчилари Жаҳон Тинчлик Кенгаши Бюросининг жаҳон жамоатчилигига қарата чиқарган мурожаати текстини ҳамда Жаҳон Тинчлик Кенгашининг раиси Фредерик Жолио-Кюрига табрик хати текстини бир овоздан қабул қилдилар. Фредерик Жолио-Кюри бетоблиги ва илмий иш блан банд бўлганлиги сабабли сессия ишида қатнашаолмади.

Эжени Коттон сессияни ёпиш вақтида бюро а'золарига муҳим ишлар қилганликлари учун ташаккур изҳор қилди ҳамда сессия томонидан қабул қилинган қарорлар амалга оширилади ва бутун дун'ёда тинчликни янада мустаҳкамлашга хизмат қилади, деб умид билдирди.

Жаҳон Тинчлик Кенгаши Бюросининг жаҳон жамоатчилигига мурожаати

ВЕНА, 14 октябрь. (ТАСС). Жаҳон Тинчлик Кенгаши бюросининг сессияси тўрт давлат ташқи ишлар министрларининг Женевада бўладиган кенгаши муносабати блан жаҳон жамоатчилигига қарата мурожаат қабул қилди.

Мурожаатда бундай дейилади:

Тўрт давлат ҳукуматлари бошлиқларининг шу йил июль ойида Женевада бўлган кенгаши халқаро вазиятни чуқур ўзгартирди. У, халқларнинг истагини акс эттирди. Жамоатчилик эришилган натижаларнинг йўққа чиқарилишига асло рози бўлмайди, «совуқ муносабатлар уруши»да оддий тўхталиш бўлиши блангина жамоатчиликнинг қаноатланиб қолиши мумкин эмас.

Тўрт давлат ташқи ишлар министрлари 27 октябрьда Женевада очиладиган янги конференция вақтида енгишлари лозим бўлган жиддий қийинчиликларни ҳечким инкор қилаётгани йўқ.

Музокаралар олиб бориш йўлидан бошқа йўл блан умумий проблемаларни ҳал қилиб бўлмайди, бу музокаралар ўзаро яхши ният блан иш қилишни ва сра чарчамайдиган даражада сабрли бўлишни талаб этади.

Эришиладиган битим ҳарқанча кичкина битим бўлса ҳам, бундай битимга эришиш имконияти бўлса, ҳар сафар шундай битимга эришиш лозим. Бу эса, янада ривожланишга имкон беради. Хавфсизлик тўғрисидаги битим қуролсизланишни тезлаштирган бўлур эди. Қуролсизланиш тўғрисидаги битим хавфсизлик ва Германияни қайта бирлаштириш проблемаларини ҳал қилишга ёрдам берган бўлур эди.

Қуролсизланиш масаласида нуқтаи назарлар шу қадар бир-бирига яқинлашдики, эндиликда буни амалга ошириш ҳукуматларнинг яхши ният блан иш қилишларигагина боғлиқ бўлиб қолди. Алоқаларни ва халқаро борди-келди қилишни кенгайтиришга келганда, бу соҳада энди дастлабки қадамлар қўйилди. Женева кенгашида кун тартибида турган бирор масала юзасидан келишмовчилик бу натижаларни бекорга чиқармоқ учун баҳона бўлишига ва кенгашнинг муваффақиятсизликка учраши учун баҳона бўлишига жамоатчилик йўл қўймайди.

Қўрқиш ҳислари узоқлашган, ишончсизлик заифлашган ҳозирги кунда «совуқ муносабатлар уруши»нинг юкига йўл қўйиб бўлмайди. Одамлар кескинлик юмшаганлигининг яхши натижалари ҳарбир кишининг ҳаётида акс этишини истамоқдалар, улар қурол-яроғларнинг камайтирилиши ҳарбир кишига кўпроқ ма'мурчилик келтиришини ва атом урушининг жирканч хавфи тугатилишини истамоқдалар.

Халқлар «совуқ муносабатлар уруши»нинг яна бошланишига йўл қўймайдилар. Улар халқаро ҳамкорлик йўлида янги қадамлар қўйилишини талаб этмоқдалар. Улар ҳарбий блоклар сиёсатидан воз кечишни талаб этмоқдалар, улар ҳозирги вақтда юргизилаётган музокаралар сиёсатининг ҳамма районларда, я'ни ер юзининг зўрлаш ва совуқ муносабатлар уруши сиёсатига дучор бўлиб турган ҳамма районларида жорий қилинишини истамоқдалар.

Жаҳон Тинчлик Кенгаши ҳарбир кишини, ҳарқайси халқни ҳамма мамлакатларда, ҳамма қит'аларда Женева руҳининг тантана қилишини та'минлайдиган ишлар қилишга чақиради.

Вена, 1955 йил 13 октябрь.

Жаҳон Тинчлик Кенгашининг бюроси.

Совет артистларининг Мисрдаги концертлари

ҚОҲИРА, 14 октябрь. (ТАСС). СССР халқ артисткаси Ҳ. Носирова, Ўзбекистон ССР халқ артисткаси Г. Измайлова, РСФСРда хизмат кўрсатган артистка И. Тихомирнова, СССР Большой театрининг балет солисти Г. Ледях ва бошқалардан иборат совет артистлари группасининг Мисрдаги концертлари муваффақият блан давом этмоқда.

Кеча Қоҳирада опера театри биносида бўлган концертда Миср бош министри Жамол Абдул Носир, Ливия бош министри Мустафо Бен Халим, Миср ҳукуматининг а'золари, Министрлар совети аппаратининг мас'ул ходимлари, шунингдек Миср армиясининг генераллари ва офицерлари ҳозир бўлдилар.

Концертда СССРнинг Мисрдаги элчиси Д. С. Солод ҳозир бўлди.

Аввалги концертлардаги сингари бу сафар ҳам ҳарбир номер ижро этилган вақтда тамошабинлар гулдурос қарсак чалдилар. Аҳолининг талаби блан кўп номерлар программадан ташқари ижро этилди.

14 октябрьда совет артистлари Александрияга жўнаб кетадилар. Улар Александрияда бирнеча марта концерт қўйиб берадилар.

Миср газеталари совет артистларининг маҳоратига юксак баҳо бермоқдалар, шунингдек совет сан'ати тўғрисида мақолалар босиб чиқармоқдалар.

Ҳиндистоннинг сув тошқинидан зарар кўрган аҳолисига Совет Иттифоқининг ёрдами

Кейинги бирнеча ҳафта давомида Ҳиндистонда кучли ёмғирлар натижасида мамлакатнинг шимолий районларида, Панжоб, Пепсу ва Деҳли штатларида катта сув тошқини бўлди. Бу штатларнинг аҳолиси жиддий зарар кўрди.

СССРнинг Ҳиндистондаги Элчиси М. А. Меньшиков 13 октябрьда Ҳиндистон ташқи ишлар министрининг ўринбосари С. Маҳмуд ҳузурига борди ва ҳинд халқи бошига тушган янги офат. — Панжоб, Пепсу ва Деҳлидаги сув тошқини муносабати блан Совет ҳукумати номидан ҳамдардлик билдирди ҳамда СССР Қизил Крест ва Қизил Яримой Жамиятлари Союзининг Ижроия комитети тошқиндан зарар кўрган аҳолига ёрдам бериш учун Ҳиндистон бош министри Фондига 100 минг ҳинд рупияси топширишга қарор қилганлигини билдирди.

Сув тошқинидан зарар кўрган аҳолига ёрдам бериш учун мазкур суммани юбориш блан бир вақтда, СССР Қизил Крест ва Қизил Яримой Жамиятлари Союзи Ижроия Комитетининг раиси вазифасини бажарувчи П. Д. Диваков Ҳиндистон Қизил Крест Жамиятининг раиси Ражкумари Амрит Каурга телеграмма юбориб, Ҳиндистондаги ба'зи штатларнинг аҳолиси бошига тушган фалокат муносабати блан СССР Қизил Крест ва Қизил Яримой Жамиятлари Союзи номидан ҳамдардлик билдирди.

С. Маҳмуд билдирилган ҳамдардлик учун ва олижаноблик блан берилган ёрдам учун Ҳиндистон Ҳукумати ва ҳинд халқи номидан қизғин миннатдорчилик изҳор қилди.

Совет ҳарбий кемаларининг визити муносабати блан Англиядаги совет элчихонасида қабул маросими

ЛОНДОН, 14 октябрь. (ТАСС). СССР нинг Англиядаги ишлар вакили Н. Д. Белохвостиков совет ҳарбий кемалари отрядининг дўстлик визити муносабати блан кеча қабул маросими ўтказди. Қабул маросимида адмирал А. Г. Головко ва Портсмутда турган совет ҳарбий кемаларининг бир группа офицерлари,Англия денгиз штабининг бошлиғи лорд Маунтбэттен, Англиянинг Портсмут ҳарбий базаси қўмондони флот адмирали Жоржи Кризи, денгиз министрлигининг вакиллари, дипломатик корпус а'золари, Англия ташқи ишлар министрлигининг ходимлари, шунингдек матбуот ва жамоат ташкилотларининг вакиллари ҳозир бўлдилар. Қабул маросими самимий, дўстона вазиятда ўтди.

Совет ҳарбий кемаларининг Англияда бўлиши

ЛОНДОН, 14 октябрь. (ТАСС). Совет ҳарбий кемалари отрядининг Англияга дўстлик визити блан келганлиги Англия кенг жамоатчилигининг э'тиборини ўзига жалб қилмоқда. Совет денгизчиларининг инглизлар блан учрашувлари ғоят самимий вазиятда ўтаётир.

Кеча куннинг иккинчи ярмида совет денгизчилари икки жаҳон уруши вақтида ҳалок бўлган инглиз жангчилари хотирасига ўрнатилган ёдгорлик-ҳайкал ёнига бордилар. Улар Лондоннинг марказидаги Уайтхолл кўчасида кулранг тошдан ишланган баланд пирамида ёнида тўрт бурчак бўлиб сафга тизилдилар. Икки совет матроси оқ ва қизил чиннигулдан ясалган гулчамбарни тантанали вазиятда ёдгорлик-ҳайкал ёнига қўйдилар. Гулчамбардаги қизил лентага инглиз тилида «Адмирал Головкодан, совет эскадрасининг офицерлари ва матросларидан» деган сўзлар ёзилган. Гулчамбар қўйиш маросими вақтида ҳозир бўлган юзларча инглизлар совет денгизчиларини самимий табрикладилар. Денгизчилар кун давомида Лондондаги қадимий Тауэр қал'асига бордилар, шаҳардаги саройларни ва ёдгорликларни тамоша қилдилар.

Қизил байроқчалар тикилган катта кўк автобуслар шаҳар кўчаларида ва майдонларида пайдо бўлиб, улардан совет денгизчилари чиққан пайтда, улар теварагига ўнлаб инглизлар тўпланади. Қизғин суҳбат бошланиб кетади. Совет офицерлари ва матросларидан кўпи инглиз тилини биладилар. Автограф ҳаваскорлари альбомлар, конвертлар, сигарет қутичаларини узатадилар. Денгизчилар уларга хат ёзиб зўрға улгурадилар... Кекса инглиз одамлар орасидан чиқиб келади ва денгизчиларнинг қўлларини қисиб кўришади. «Сизларнинг бизнинг ватанимизга келишингиз жуда яхши, — деди у. — Бундай визитлар жуда фойдалидир: бундай визитлар тинчликни мустаҳкамлашга ёрдам қиладилар»... Юзида чандиғи бўлган лондонли киши бир группа совет матрослари блан суҳбатлашади. Бу киши Англия ҳарбий-денгиз флотининг собиқ матроси бўлиб, фашизмга қарши олиб борилган уруш вақтида ярадор бўлган. Совет матрослари уни «Александр Суворов» крейсерига меҳмон бўлиб боришга таклиф қиладилар. Бундай учрашувлар ва суҳбатлар жуда кўп бўлаётир. Фотоаппаратлар ҳам ишга солинмоқда—матрослар эсдалик учун инглизлар блан биргаликда тарихий ёдгорликлар ва Лондон бинолари олдида суратга тушмоқдалар. Шу ерда открытка сотучи Лондон манзаралари тасвирланган открыткаларни сотмоқда.

Совет офицерлар ва старшиналари группаси Гринвич денгиз колледжи кадетлари ҳузурида меҳмонда бўлдилар. Кадетлар совет меҳмонларини овқатга таклиф қилдилар, уларга ўз колледжларини, денгиз музейини ва машҳур Гринвич обсерваториясини кўрсатдилар.

Совет эскадрасининг қўмондони адмирал А. Г. Головко кеча старший офицерлар группаси блан бирга Лондон лорд мэри ҳузурига расмий визит блан бордилар.

СССР Ташқи савдо министри И. Г. Кабанов Венага келди

ВЕНА, 14 октябрь. (ТАСС). СССР блан Австрия ўртасида иқтисодий битимлар тузиш учун СССР Ташқи савдо министри И. Г. Кабанов бугун Венага келди.

Аэродромда И. Г. Кабановни Австрия ташқи ишлар министри Л. Фигль, ташқи ишлар министрлигининг статс-секретари Б. Крейский, ташқи ишлар министрлигининг бош секретари И. Шенер, ташқи ишлар министрлиги протокол бўлимининг бошлиғи Э. Фильц кутиб олдилар.

И .Г. Кабановни СССРнинг Австриядаги элчиси И. И. Ильичев ва СССРнинг савдо вакили В. И. Клочек ҳам кутиб олдилар.

Афғон футболчилари ўз юртига жўнаб кетдилар

Афғонистон футбол командаси Совет Иттифоқида уч ҳафта турганидан кейин 15 октябрьда самолётда ўз юртига жўнади. Тошкент аэродромида меҳмонларни Бутуниттифоқ ҳамда Республика физкультура ва спорт комитетларининг мас'ул ходимлари, шаҳар спорт жамоатчилигининг вакиллари кузатиб қолдилар.

Жўнаб кетиш олдидан афғон спорт делегациясининг раҳбарлари — Кобил университетининг ректори Муҳаммад Асҳар ва Афғонистон олимпия комитетининг президенти Муҳаммад Форуқ Сирож матбуот учун баёнот бердилар. Улар афғон спортчилари Совет Иттифоқида самимий кутиб олинганликларини та'кидлаб ўтдилар, совет футболчиларини тайёрлаш методларига, уларнинг ўйин системасига ва техникасига юқори баҳо бердилар. Меҳмонлар Москва, Ленинград, Харьков, Боку ва Тошкент футболчилари блан бўлган учрашувлар ёш афғон спортчиларининг тажрибасини оширганлигини уқтириб ўтдилар.

— СССРда турган вақтимизда, — деди Кобил университетининг ректори Муҳаммад Асҳар, биз хоҳлаган нарсаларнинг ҳаммаси кўрсатилди. Кобил терма командаси асосан студентлардан ташкил қилинган, шу сабабдан биз Совет Иттифоқида олий та'лим қандай қўйилганлиги блан танишишга алоҳида э'тибор бердик. Ўрта Осиё давлат университети, Тошкент медицина ва транспорт институтлари бизда катта таассурот қолдирди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Физкультура ва спорт комитети ва Республика футбол секцияси афғон спорт делегацияси шарафига қабул маросими ўтказдилар. Қабул маросими самимий ва дўстона вазиятда ўтди. (ЎзТАГ).

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА—16/X да кундуз ва кечқурун **Алишер Навоий**, 18/X да **Шамсиқамар**.

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА—16/X да кундуз **Доктор Айболит**, кечқурун **Кармен** 18/X да **Севилья сартароши**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 3 бўлимда **цирк тамошалари**. Аттракцион — **йиртқич ҳайвонлар**. Ўргатучи — **Иван Рубан**. Бугун **3 марта тамоша** кўрсатилади.

ҚИШКИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«РОДИНА» (кундуз ва кечқурун), НАВОИЙ номли (кундуз соат 4 дан), «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун) — **Серқатнов жойда**.

НАВОИЙ номли — эрталаб соат 10 дан кундуз 4 гача **Ҳаёт сари**.

«ЁШ ГВАРДИЯ» — эрталаб соат 10 ва кундуз 12 да фильм-спектакль **Улар Маяковскийни билар эдилар**, кундуз соат 2 ва 4 да **Ажралмас дўстлар**, кеч соат 6. 8 ва 10 да **Дар'ёнинг нариги ёғидаги разведка**.

«ИСКРА» — 3-нчи залда эрталаб соат 10 ва кундуз 12 да **Казак Голота ҳақида қисса**.

«ЎЗБЕКИСТОН» — эрталаб соат 10, кундуз 12 ва 2 да **Чўчқа боқучи қиз ва чўпон**.

ЁЗГИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ВАТАН» — **Рим соат 11 да.**

НАВОИЙ номли — **Менинг кичик дўстим.**

«ИСКРА» — **Улар беш киши эди.**

«ХИВА» — **Парма ибодатхонаси** (иккала серия).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

16 октябрьда

концерт

Концертда: Тожикистон ССР халқ артистлари

РЕНА ГАЛИБОВА ва ҲАНИФА МАВЛОНОВА,

Тожик опера ва балет театрининг солисти **Ёқуб Бободўстов** ва бошқалар қатнашади.

Концерт кеч соат 9 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ. Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 135 Маданият бўлими — 132 Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040 Қишлоқ хўжалик бўлими — 135 Саноат ва транспорт бўлими — 132. Секретариат — 34048. Э'лонлар бўлими — 38142.

Р 09636. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр № А — 1529.